

Handlagda brott

Slutlig statistik för 2015

Reviderad 2016-08-29¹

---

¹ Korrigering av värdet för 2013 i figur 13 (sidan 22) för tidserien över personupplklaringsprocenten.

Innehåll

Sammanfattning	4
Huvudresultat för 2015	4
Definitioner	5
En totalbild av handläggningen av brott	6
Indelningar av de handlagda brotten	7
Lagföringsprocent och personuppklaringsprocent	8
Jämförelser med tidigare statistik	9
Tolkning av statistiken	10
Samtliga handlagda brott 2015	12
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	12
Utredda brott	13
Direktavskrivna brott	14
Handlagda brott <i>med</i> respektive <i>utan</i> misstänkt person	16
Brott med misstänkt person	16
Brott utan misstänkt person	16
Redovisning efter beslutstyp	17
Förundersökningsbegränsade brott	17
Personuppklarade brott	18
Lagföringsprocent och personuppklaringsprocent	21
Redovisning efter brottstyp	22
Brott mot person	24
Stöld- och tillgreppsbrott	30
Övriga brottstyper	37
Regionala variationer	43
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	44

Personuppklarings- och lagföringsprocent	45
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	47
Redovisning efter brottskategori	48
Statistikens innehåll och uppbyggnad	50
Statistikens ändamål	50
Definitioner, indelningar och mått	50
Definitionen av handlagda brott	50
Övergripande indelningsgrunder	51
Kategorier av brott efter beslutstyp	51
Statistiska mått	53
Kategorisering av brott	53
Regional fördelning	53
Insamling och bearbetning	55
Påverkan av stora ärenden	55
Tekniska och juridiska förändringar	57
Bilaga	61
Revideringen inför redovisningsåret 2014	61
Jämförelser över tid	61
Jämförelser mellan statistiken över handlagda respektive uppklarade brott	62
Ändrad definition av personuppklarade brott ger nivåhöjning	63
Ändrad definition av personuppklaringsprocenten har liten påverkan	69

Sammanfattning

Från och med redovisningsåret 2014 publicerar Brå statistik över *handlagda brott*. *Handlagda brott* redovisar samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. *Handlagda brott* är en revidering av statistiken över *uppklarade brott* och har därmed ersatt denna. Se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014* för mer information.

Huvudresultat för 2015

Handlagda brott

- Under år 2015 blev 1 510 000 brott handlagda, en ökning med 64 400 brott eller 4 procent jämfört med 2014.
- Majoriteten (85 %) av de handlagda brotten anmäldes samma år, medan 12 procent anmäldes året innan. Resterande brott (2 %) anmäldes före 2014.
- För närmare hälften (49 %) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, andelen är 2 procentenheter lägre jämfört med 2014. Av de utredda brotten var brott mot person samt stöld- och tillgreppsbrott de antalsmässigt största brottskategorierna.
- De resterande handlagda brotten (51 %) direktavskrevs, andelen är 2 procentenheter högre jämfört med föregående år. Närmare hälften av de direktavskrivna brotten utgjordes av stöld- och tillgreppsbrott.
- För en tredjedel av de handlagda brotten (475 000 brott eller 31 %) fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad, vilket är en minskning med 1 procentenhet. Närmare hälften av dessa brott (44 %) utgjordes av brott mot person och narkotikabrott.

Förundersökningsbegränsade brott

- Under året förundersökningsbegränsades 4 procent (59 100 brott) av samtliga handlagda brott, vilket är samma nivå som 2014. De flesta beslut om förundersökningsbegränsning togs efter att en utredning inletts.
- Den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2015 var brott mot person, som utgjorde 23 procent. Merparten gällde ärekränkingsbrott.

Personuppklarade brott

- Under 2015 personuppklarades 215 000 handlagda brott, en ökning med 3 240 brott (+2 %) jämfört med föregående år.
- Den antalsmässiga ökningen låg i brott där åtal väckts (+4 050 brott), medan antalet utfärdade strafföreläggande och meddelade åtalsunderlåtelse minskade med 357 respektive 460 brott.

Lagföringsprocent och personuppklaringsprocent

- Av samtliga handlagda brott personuppklarades 14 procent (s.k. personuppklaringsprocent), vilket är samma nivå som 2014.
- Lagföringsprocenten uppgick till 31 procent, vilket är samma nivå jämfört med 2014. Lagföringsprocenten redovisar andelen personuppklarade brott av samtliga utredda brott.

Definitioner

- **Handlagda brott** är samtliga de anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett *beslut under redovisningsperioden (kalenderår)*, som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Själva brottsanmälan kan ha gjorts samma eller tidigare år.

Ett och samma anmälda brott kan, om flera personer är misstänkta för brottet, generera flera beslut. I statistiken redovisas dock brottet endast en gång per redovisningsperiod. Ett av besluten väljs då ut till redovisningen enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, beslut om strafföreläggande, beslut om åtalsunderlåtelse, beslut om förundersökningsbegränsning samt övriga beslut.

- **Utredda brott** är handlagda brott för vilka *utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret*. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.
- **Direktavskrivna brott** är handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- **Brott med misstänkt person** är handlagda brott där minst en person med misstankegraden *skäligen misstänkt* är registrerad för brotten vid tidpunkten för beslutet.
- **Brott utan misstänkt person** är handlagda brott där det inte finns någon person med misstankegraden *skäligen misstänkt* registrerad för brotten vid tidpunkten för beslutet. Om det finns personer med en lägre misstankegrad registrerade för brotten, räknas det som ett brott utan misstänkt person.
- **Personuppklarade brott** är handlagda brott där *ett lagföringsbeslut* har fattats om minst en misstänkt person på brottet. Med lagföringsbeslut avses här beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller att meddela åtalsunderlåtelse.
- **Förundersökningsbegränsade brott** är handlagda brott där beslut har fattats om att en *förundersökning ska läggas ner eller inte ska inledas*, avseende brottet. Orsaken är oftast att en person är misstänkt för flera brott och polis eller åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet med denna möjlighet är att skapa förutsättningar för att kunna använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.
- **Övriga handlagda brott** är brott där *andra typer av beslut har fattats*. De vanligaste besluten är att inte inleda eller lägga ned en utredning *på grund av att spaningsupplag saknas eller att spaningsresultat inte uppnåtts*. De övriga besluten kan fattas såväl innan som efter att utredningen inletts samt oavsett om det finns en skäligen misstänkt person eller ej.
- **Personuppklaringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under ett år *i procent av samtliga handlagda brott* under samma period.
- **Lagföringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under ett år *i procent av samtliga utredda brott*, exklusive förundersökningsbegränsade brott, under samma period.

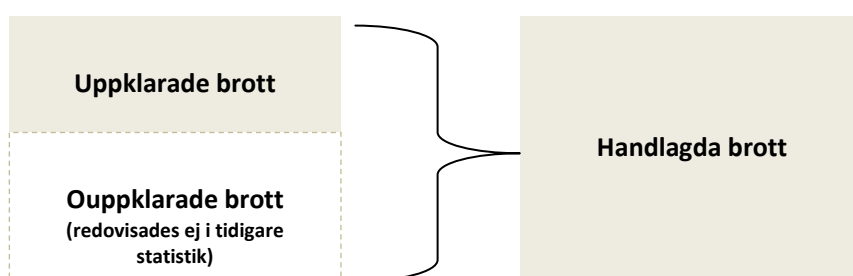
För en utförligare beskrivning av statistiken, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad*.

Inledning

Som ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i brottsstatistiken, publicerar Brå från och med redovisningsåret 2014 statistik över *Handlagda brott*. Statistiken över *handlagda brott* är en revidering av statistiken över *Uppklarade brott* och har därmed ersatt denna. Statistikens ändamål är oförändrat och avser att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott samt tillhandahålla mått på deras resultat.

En totalbild av handläggningen av brott

Statistiken redovisar från och med 2014 samtliga anmälda brott där ett beslut, som innebär att handläggningen av brottet avslutas, har fattats under redovisningsåret istället för att endast redovisa en delmängd av de anmälda brotten där beslut fattats. Genom utvidgningen av populationen ger statistiken från och med 2014 en heltäckande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, jämfört med den tidigare redovisningen (se figur 1).

Figur 1. Förhållandet mellan populationerna i statistiken över uppklarade brott respektive handlagda brott. Proportionerna är inte menade att vara exakta.

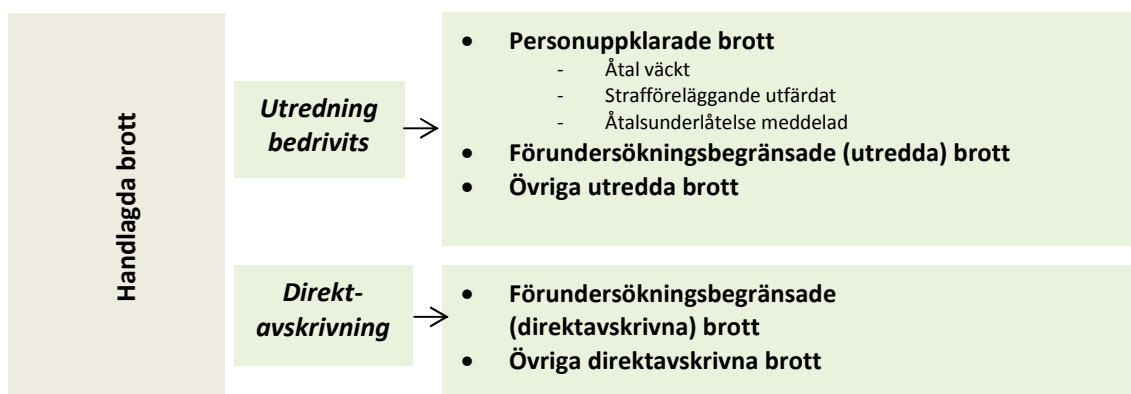
De handlagda brotten kan vara anmälda samma år som beslut om brottet har fattats eller ett tidigare år. De handlagda brotten hamnar på ungefär samma nivå som de anmälda brotten (en skillnad på +7 770 brott år 2015)². Definitionsmässigt skiljer sig de två objekten åt på så vis att de anmälda brotten kan sägas beskriva ett årligt *inflöde* av brott till polis, åklagare eller annan utredande myndighet, medan de handlagda brotten beskriver ett årligt *utflöde* av anmälda brott från myndigheterna där olika beslut som avslutar handläggningen av brotten har fattats.

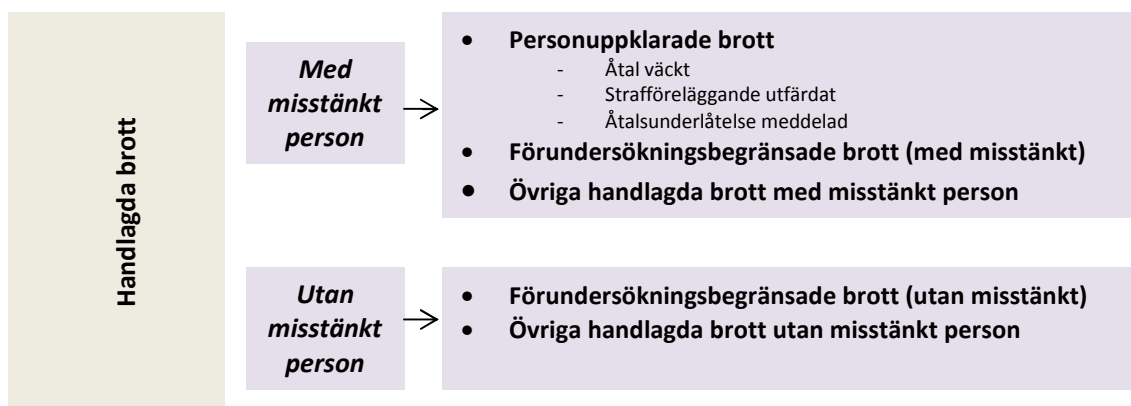
² Skillnaden mellan handlagda och anmälda brott var +3 030 brott år 2014.

Indelningar av de handlagda brotten

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar. Dels efter om utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits (se figur 2), dels efter om det finns minst en skäligen misstänkt för brottet eller inte (se figur 3). Kategorierna i de två indelningarna är till viss del överlappande, eftersom en utredning kan inledas för ett brott utan att det finns en skäligen misstänkt person registrerad för brottet och vice versa.

Figur 2. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i utredda brott (där utredning bedrivits) och direktavskrivna brott (utan utredning), samt underliggande grupperingar.

Figur 3. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i brott med misstänkt person och brott utan misstänkt person, samt underliggande grupperingar.

De handlagda brotten grupperas i statistiken efter vilken typ av beslut som fattats. Brotten grupperas dels efter om det har fattats beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse (*personuppljade brott*), dels om det har fattats beslut om förundersökningsbegränsning (*förundersökningsbegränsade brott*). Övriga typer av beslut kan inte specificeras av kvalitetsskäl och redovisas samlat i en grupp som benämns övriga handlagda brott (för mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad*).

Genom revideringen av statistiken 2014 utgick redovisningen av uppljade respektive tekniskt uppljade brott. Däremot redovisas de *personuppljade brotten*

fortsättningsvis även i statistiken över handlagda brott. Definitionen av personuppklarade brott har dock förändrats något i statistiken över handlagda brott, vilket medfört en liten nivåhöjning av antalet personuppklarade handlagda brott jämfört med den tidigare statistiken över uppklarade brott. Totalt sett ger definitionsförändringen en ökning med 1 940 personuppklarade brott eller 0,9 procent för 2015³. Skillnaden kan dock variera för olika besluts- och brottstyper (se tabell 5 i bilaga).

Nivåskillnaden hänger samman med att den tidigare definitionen utgick från ett inflöde av anmälda brott, medan den nya definitionen utgår från ett utflöde av beslutade anmälda brott. För att möjliggöra adekvata jämförelser bakåt i tiden redovisas antalet personuppklarade brott i nedanstående sammanställning enligt både den nya och den tidigare definitionen. En mer detaljerad redogörelse av skillnaderna i resultatet för de personuppklarade brotten till följd av justeringen ges i bilaga.

Lagföringsprocent och personuppklaringsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måttet *personuppklaringsprocenten*, som även redovisades i den tidigare statistiken över uppklarade brott. Måttet redovisar procentandelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott under ett år. Det är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, med skillnaden att det från och med 2014 beräknas på samtliga *handlagda brott*, istället för på samtliga *anmälda brott*.

En fördel med den nya definitionen är att beräkningen av måttet personuppklaringsprocent blir mer korrekt statistiskt sett. Förändringen innebär en marginell påverkan på resultatet för personuppklaringsprocenten totalt sett (<0,06 procentenheter 2015). För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser bakåt i tiden (se avsnittet om jämförelse med tidigare statistik).

Uträkning av personuppklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personuppklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} * 100 = \text{Personuppklaringsprocenten}$$

Från och med år 2014 publicerar Brå även måttet – *lagföringsprocenten* – som ett komplement till personuppklaringsprocenten. Lagföringsprocenten redovisar antalet

³ Definitionsförändringen gav en ökning med 2 730 brott (+1,3 %) år 2014.

personuppljade brott under ett år i procent av de *utredda* brotten under samma period, exklusive de förundersökningsbegränsade brotten.

I samtliga handlagda brott ingår anmälda händelser som inte är brottsliga, eller som det av andra anledningar är omöjligt eller mycket svårt att utreda och binda en misstänkt person till. Dessa brott direktavskrivs oftast. Genom att beräkna lagföringsprocenten på de utredda brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personuppljara, ges en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personuppljade brott}}{\text{Antal utredda brott – FU-begränsade brott}} * 100 = \text{Lagföringsprocenten}$$

Viktigt att komma ihåg är dock att det även bland de utredda brotten finns en mindre andel brott som inte är möjliga att lagföra. Det kan exempelvis röra sig om brott där det under utredningen visar sig att gärningen inte är brottslig eller att den misstänkta personen är avliden. Brå har i nuläget inte möjlighet att på ett tillförlitligt sätt urskilja dessa brott för att utesluta dem från beräkningen av lagföringsprocenten, vilket bör beaktas i tolkningen av resultatet. Det finns dessutom många andra påverkansfaktorer, som polisen och andra brottsutredande myndigheter inte råår över, och som måttet inte tar hänsyn till. Lagföringsprocenten ska därför tolkas som en *grov indikator* på polisens och övriga brottsutredande myndigheters resultat när det gäller att personuppljara de brott som utreds.

Jämförelser med tidigare statistik

Revideringen som genomfördes 2014 har inneburit att flera nya indelningar, grupperingar och mått redovisas i statistiken. I och med årets redovisning kan indelningar, utredda och direktavskrivna samt förundersökningsbegränsade brott, liksom måttet lagföringsprocenten, för första gången jämföras med det föregående året.

Definitionsförändringarna inverkar på möjligheten att jämföra utvecklingen över längre tid, främst för de personuppljade brotten, men även i viss mån för personuppljaringsprocenten. För att ge möjlighet till adekvata jämförelser och på sikt kunna analysera definitionsförändringarnas påverkan kommer Brå att under en period redovisa vissa uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen av antalet personuppljade brott respektive personuppljaringsprocenten under avsnittet *Jämförelse över tid* i bilaga. Redovisningen görs för samtliga personuppljade brott och den totala personuppljaringsprocenten, samt indelat efter typ av beslut, brottstyp och region. Den parallella redovisningen av uppgifterna kommer att göras under flera år, till dess att tillräckligt många mätpunkter finns för att kunna följa utvecklingen av personuppljaringen enligt de nya definitionerna.

I resultatsammanställningen för antalet *personupplklarade brott* nedan görs jämförelser med antalet för ett och tio år sedan. Vid jämförelser med föregående år redovisas antalsuppgifter enligt den nya definitionen som introducerades med revideringen 2014. Medan jämförelser över tio år görs enligt den tidigare definitionen, eftersom det ger en mer korrekt jämförelse av utvecklingen i ett långsiktigt perspektiv. En mer detaljerad redogörelse av hur definitionsförändringen påverkar resultaten i statistiken och inte minst de personupplklarade brotten efter enskilda brottskategorier ges under avsnittet *jämförelse över tid* i bilaga.

I resultatsammanställningen av *personupplklaringsprocenten* görs jämförelser både med 2014 och över en tioårsperiod enligt den nya definitionen som introducerades i statistiken över handlagda brott 2014. Det är möjligt eftersom skillnaden mellan den nya och tidigare definitionen på måttet generellt sett är mycket liten. Om resultatet av *personupplklaringsprocenten* visar en betydande skillnad för de två olika definitionerna uppmärksammas detta i texten. Även för personupplklaringsprocenten ges en mer detaljerad redogörelse av definitionsförändringens påverkan under avsnittet *Jämförelse över tid* i bilaga.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över handlagda brott, *tänk på följande*:

- *Handlagda brott* redovisar antalet anmälda brott där beslut om brottet har fattats under ett kalenderår, oavsett när brottet anmälde. Om det för ett anmält brott finns flera misstänkta personer registrerade ger det flera beslut angående brottet. I det fallet redovisas endast ett av besluten i statistiken över handlagda brott för det aktuella kalenderåret. Om besluten tas under två olika kalenderår kommer de dock att redovisas två gånger i statistiken – en gång per kalenderår. Det innebär att antalet handlagda brott kan vara något fler än antalet anmälda brott samma redovisningsperiod.
- De *personupplklarade brotten* i den nya statistiken är något fler än i den tidigare statistiken. Det beror att de *anmälda* personupplklarade brotten endast räknas en gång i statistiken, oavsett hur många sådana beslut som fattats för brottet. De *handlagda* personupplklarade brotten kan däremot redovisas flera gånger i statistiken – dock endast en gång per redovisningsår – om flera sådana beslut har fattats om brottet under *olika* år. Detta gäller i synnerhet beslut om att väcka åtal, för vilka tiden fram till beslut av naturliga skäl är längre än för andra typer av beslut (t.ex. direktavskrivningar).
- *Personupplklaringsprocenten* påverkas av förändringar både i antalet handlagda brott och i antalet personupplklarade brott, samt av relationen mellan dessa förändringar. Personupplklaringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personupplklarade brott har ökat. Det inträffar om antalet handlagda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott.
- *Lagföringsprocenten* påverkas, på liknande sätt som personupplklaringsprocenten, av förändringar i både antalet personupplklarade brott och antalet utredda brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personupplklarade brott har ökat. Det inträffar om antalet utredda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott.

- *Lagföringsprocenten* påverkas även av antalet förundersökningsbegränsade brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis öka trots att antalet personupplklarade brott inte har ökat. Det inträffar om antalet förundersökningsbegränsade brott ökar i större utsträckning än antalet utredda brott.
- Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till märkbara förändringar i både *personupplklarings-* och *lagföringsprocenten*. Effekterna inträder främst när det finns en övervikt av en viss typ av beslut (personupplklarade beslut eller direktavskrivningar) vid stora ärenden, som snedvrider resultatet. Om besluten följer fördelningen av beslut för samtliga brott, påverkar stora ärenden bara de antalsmässiga nivåerna på brott med olika typer av beslut.
- Nivåerna på *personupplklarings-* och *lagföringsprocenten* skiljer sig mellan olika typer av brott, och det gäller även relationen dem emellan. Skillnaden mellan nivåerna på de två måtten kan vara större för vissa brott och mindre för andra. Det hänger samman med i vilken utsträckning en utredning inleds med anledning av brottet och om det finns en skäligen misstänkt. För vissa brottstyper, som butiksstölder, rattfylleribrott och narkotikabrott, där det oftast finns en identifierad misstänkt person redan vid anmälan, både utreds och personupplklas brotten i hög utsträckning. Det ger små skillnader mellan nivåerna på personupplklarings- och lagföringsprocenten för dessa brott. För andra brottstyper, till exempel skadegörelsebrott och bostadsinbrott, där det sällan finns en identifierad misstänkt person, och en betydligt lägre andel personupplklas, tenderar skillnaderna mellan måtten att vara större. Det beror på att många brott direktavskrivs och det endast är en mindre andel brott för vilka utredning inletts. När en utredning då inleds är det oftast för att det finns goda möjligheter att personupplklara brottet, och därmed blir nivåskillnaderna mellan de två måtten större.
- Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till förändringar i både *personupplklarings-* och *lagföringsprocenten*. Om de handlagda brotten i ett stort ärende utreds påverkar det båda måtten. Men om de handlagda brotten i ett stort ärende direktavskrivs, påverkas endast *personupplklaringsprocenten*.
- Handläggning av brott som avslutas för att den misstänkta personen är yngre än 15 år räknas inte som *personupplklarade brott*. Dessa beslut är relativt sett vanligare för brottstyper där gärningspersonerna ofta är minderåriga (till exempel misshandel mot person 7–14 år) än vid andra brottstyper. De handlagda brotten med en registrerad skäligen misstänkt yngre än 15 år redovisas under Brott med misstänkt person – Övriga handlagda brott.

Samtliga handlagda brott 2015

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten från statistiken över samtliga handlagda brott 2015. Först redovisas nivån och strukturen på de handlagda brotten, det vill säga hur de handlagda brotten fördelar sig efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten för *personuppklaringsprocenten* och *lagföringsprocenten*, och slutligen ges en samlad redovisning av de handlagda brotten för olika brottskategorier och ett urval av brottstyper.

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

År 2015 handlades 1 510 000⁴ anmälda brott. Jämfört med 2014 ökade antalet handlagda brott med 64 400 brott, vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Majoriteten (85 %) av de handlagda brotten anmäldes samma år som ett beslut om brotten fattades, medan 12 procent anmäldes året innan. Resterande brott (2 %) anmäldes före 2014.

För 49 procent av de handlagda brotten 2015 hade en utredning bedrivits, medan de resterande handlagda brotten (51 %) hade direktavskrivits. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott minskat och direktavskrivna ökat med 2 procentenheter⁵ vardera. För de brott som direktavskrevs var det vanligaste beslutet till att inte inleda förundersökning för att spaningsuppslag saknades.

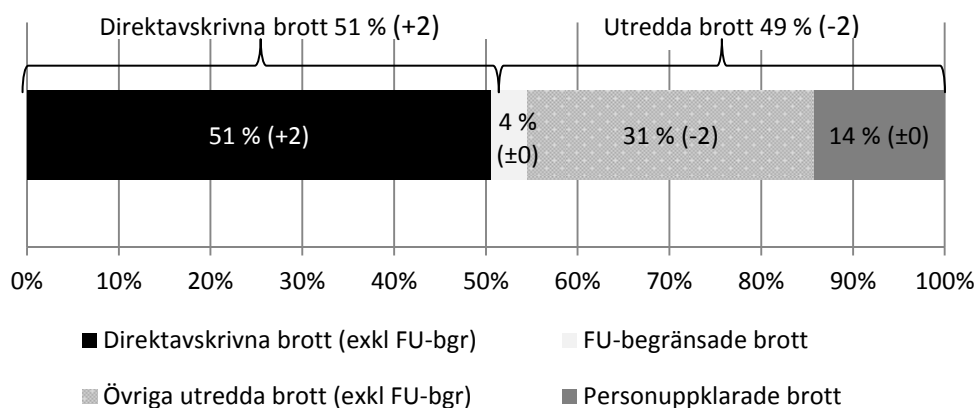
Omkring 14 procent av de handlagda brotten personupplärades, vilket var samma nivå som föregående år. Ytterligare 4 procent av de handlagda brotten förundersökningsbegränsades. För de resterande handlagda brotten togs andra typer av beslut.

I figur 4 nedan redovisas samtliga handlagda brott efter den övergripande indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas handlagda brott med beslut som innebär att brottet antingen personupplärats eller förundersökningsbegränsats, samt övriga utredda brott med andra typer av beslut.

---

⁴ Antalet brott har avrundats efter principen om tre informationsgivande siffror. Exempel: 234 162 brott avrundas till 234 000, medan 185 brott förblir 185.

⁵ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal *med* decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,87$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

Figur 4. Samtliga handlagda brott 2015 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 510 000 brott).

Utredda brott

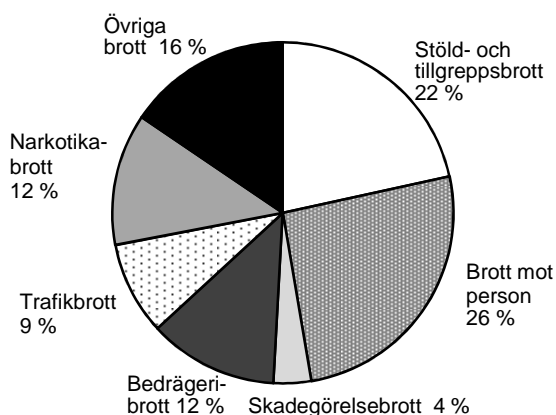
För 737 000 av de handlagda brotten 2015 hade en utredning bedrivits under året, det är en ökning med 7 250 brott (+1 %) jämfört med 2014. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning samt utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

Kategorin utredda brott omfattar beslutstyperna personupplklarade brott (215 000 brott, eller 29 %), förundersökningsbegränsade brott (50 700 brott, eller 7 %) och övriga utredda brott (471 000 brott, eller 64 %). I kategorin övriga utredda brott ingår exempelvis anmälda brott som lagts ned för att spaningsresultat inte har uppnåtts, för att det efter utredning visat sig att det inte rörde sig om ett brott eller brott som inte lyder under allmänt åtal.

De största brottskategorierna bland de utredda brotten under året var brott mot person och stöld- och tillgreppsbrott. Tillsammans utgjorde de nästan hälften av samtliga utredda brott. De minsta brottskategorierna var skadegörelsebrott och trafikbrott⁶, de utgjorde 4 respektive 9 procent av de utredda brotten (se figur 5). Brottsstrukturen speglar delvis brottstypernas antalsmässiga storlek, men inte alltid andelen utredda brott

⁶ En del av de handlagda trafikbrotten utgörs av smitning från parkeringsskada (trafikförordningen 1998:1276 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 punkten a), som har registrerats under brottskoden för smitning från trafikolycka (trafikbrottslagen 1951:649 5 § 1 st.), trots att den inte är avsedd för detta. Smitning från parkeringsskada har endast böter i straffskalan, vilket innebär att det startas en utredning för relativt sett få registrerade händelser. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade brotten som hör till respektive lagrum.

inom respektive kategori. Exempelvis var det relativt sett en liten andel av samtliga stöld- och tillgreppsbrott som utreddes (se avsnittet *Redovisning efter brottstyp*).

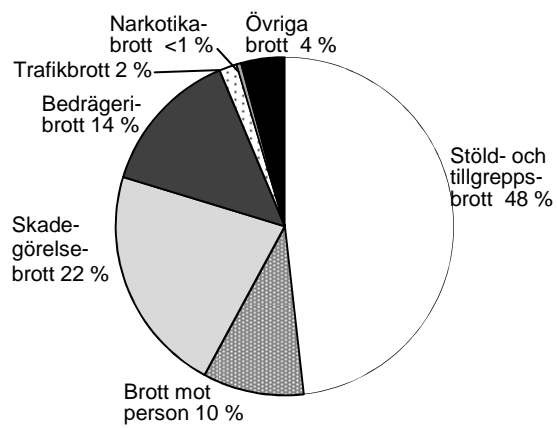

Figur 5. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga utredda brott år 2015 (totalt 737 000 brott).

Direktavskrivna brott

Av de handlagda brotten 2015 lades 774 000 brott ned utan att en brottsutredning inletts, så kallad direktavskrivning. Det motsvarar en ökning med 8 procent (+57 100 brott) jämfört med föregående år. Där ingår även ett mindre antal förundersökningsbegränsade brott (8 440 brott eller 1 %). Övriga direktavskrivna brott omfattar till exempel anmälda brott som lagts ned för att spaningsuppslag saknas eller för att brottet har begåtts utomlands.

Av de direktavskrivna brotten var den största brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde nästan hälften av samtliga direktavskrivna brott. Brott mot person utgjorde 10 procent av de direktavskrivna brotten och bland dessa fanns en relativt stor andel förundersökningsbegränsade brott (9 %), som huvudsakligen rörde ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott där huvudregeln är att målsäganden är hänvisad till att väcka enskilt åtal. Det betyder att åklagare inte får väcka åtal om inte målsäganden har angivit brottet till åtal och det dessutom anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall av särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

Figur 6. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga direktavskrivna brott år 2015 (totalt 774 000 brott).

Handlagda brott *med* respektive *utan* misstänkt person

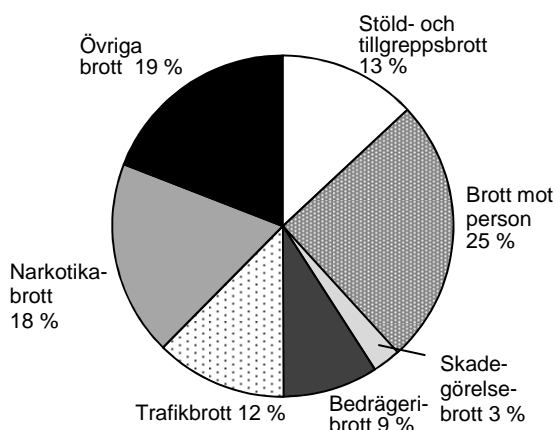
I statistiken indelas de handlagda brotten efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Brott med misstänkt person

För 475 000 av de handlagda brotten 2015 fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad, vilket utgör 31 procent av samtliga handlagda brott. Jämfört med föregående år har andelen minskat med 1 procentenhet. Att det finns en skäligen misstänkt är dock inte liktydigt med att brottet personupplärats. Mindre än hälften (215 000 brott eller 45 %) av de handlagda brotten med misstänkt person personupplärades, andelen är oförändrad jämfört med 2014. Därutöver förundersökningsbegränsades 9 procent (45 000 brott) av de handlagda brotten med en misstänkt person, en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år.

De största brottskategorierna bland brotten med misstänkt person var brott mot person (25 %) och narkotikabrott (18 %). De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, dessa två utgjorde 9 respektive 3 procent (se figur 7).

Brottsstrukturen påverkas delvis av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och säger nödvändigtvis inget om hur vanligt det är inom en brottskategori att det finns en misstänkt person registrerad. För en beskrivning av andelen brott med misstänkt person inom respektive brottskategori, se avsnittet *Redovisning efter brottstyp*.

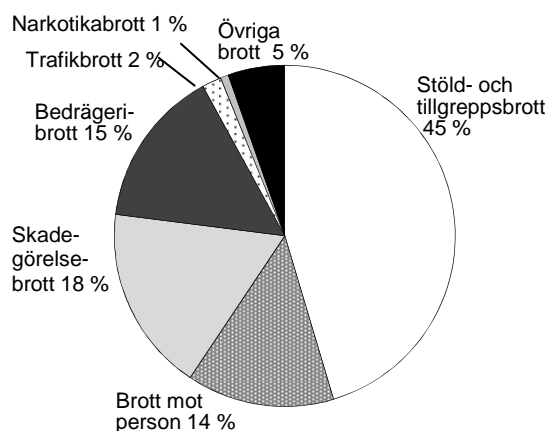
Figur 7. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott med misstänkt person år 2015 (totalt 475 000 brott).

Brott utan misstänkt person

För 1 040 000 av de handlagda brotten 2015 fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket motsvarar 69 procent av samtliga handlagda brott. Jämfört med 2014 har andelen ökat med 1 procentenhet. I denna kategori ingår förundersökningsbegränsade brott (14 200 brott, eller 1 %) och övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 020 000 brott, eller 99 %). Övriga handlagda brott utan misstänkt person omfattar exempelvis brott som lagts ned för att spaningsuppdrag saknas eller för att den anmälda gärningen inte är brottslig.

Den största brottskategorin bland brotten utan misstänkt person var stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 45 procent av brotten, medan de minsta brottskategorierna var narkotikabrott (1 %) och trafikbrott (2 %), se figur 8.

Figur 8. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott utan misstänkt person år 2015 (totalt 1 040 000 brott).

Redovisning efter beslutstyp

Förundersökningsbegränsade brott

Nedan redovisas det totala antalet förundersökningsbegränsade brott 2015, samt hur besluten fördelar sig mellan olika typer av brott. Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte ska inledas eller att förundersökningen ska läggas ned. Syftet med att förundersökningsbegränsa brott är att frigöra tillgängliga utredningsresurser, så att de kan användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. Det vanligaste skälet till förundersökningsbegränsning är när samma person är misstänkt för många brott eller nyligen har dömts för annan brottslighet, och där fortsatt utredning av brottet inte bedöms ha någon eller endast liten betydelse för straffet vid en fällande dom.⁸

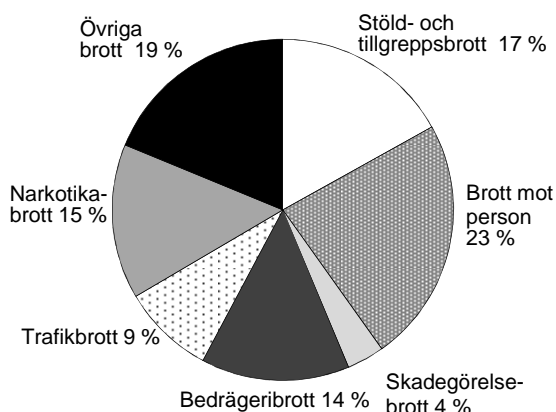
⁷ Se även *Utveckling av förundersökningsbegränsning 2006-2014*, 2015:17, för mer information om och utveckling av förundersökningsbegränsade brott.

⁸ Reglerna för förundersökningen inskränker den absoluta åtalsplikten. Beslut kan fattas i de fall en fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader (RB 23:4a 1 st. 1 p.), eller då man kan anta att något åtal inte skulle komma att ske till följd av reglerna om särskild åtalsunderlåtelse i RB 20:7 eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt eller allmänt intresse inte åsidosätts genom nedläggningen (RB 23:4a 1 st. 2 p.).

År 2015 förundersökningsbegränsades 4 procent (59 100 brott) av samtliga handlagda brott, samma andel som föregående år. Majoriteten av dessa brott (86 %) förundersökningsbegränsades efter att utredning inletts, medan 14 procent förundersökningsbegränsades utan att utredning hade bedrivits, föregående år var fördelningen 84 respektive 16 procent. Det fanns en skäligen misstänkt person registrerad i 76 procent av de brott som förundersökningsbegränsades, en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

Den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2015 var brott mot person som utgjorde 23 procent. Av de förundersökningsbegränsade brotten mot person bestod nästan hälften (6 850 brott) av ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren själv måste ange brottet till åtal. Åklagaren kan väcka åtal i dessa fall om målsäganden har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall av särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

De minsta kategorierna bland de förundersökningsbegränsade brotten 2015 var skadegörelsebrott (4 %) och trafikbrott (9 %). För en beskrivning av andelen för förundersökningsbegränsade brott inom olika brottskategorier, se avsnittet *Redovisning efter brottstyp*.

Figur 9. Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott år 2015 (totalt 59 100 brott).

Personupplärade brott

Personupplärade brott är handlagda brott där minst en misstänkt person har lagförts för brottet genom beslut om åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. Det innebär att det för alla personupplärade brott finns en registrerad misstänkt person, samt att det alltid har bedrivits en utredning.

Vid jämförelse med föregående år kommer den nya definitionen av personupplärade brott att användas. För en redovisning av utvecklingen enligt den tidigare definitionen hänvisas istället till avsnittet *Jämförelse över tid* i bilaga.

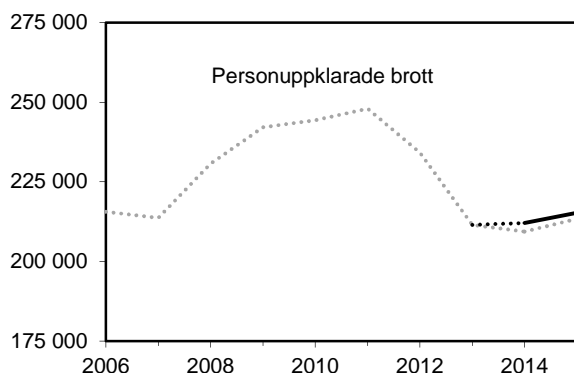
På grund av att den nya definitionen ger en viss nivåhöjning av personupplärade brott i jämförelse med den tidigare definitionen är det inte meningsfullt att använda den nya definitionen i redovisningen av utvecklingen över en tioårsperiod. Därför kommer den

tidigare definitionen från uppklarade brott istället att användas vid denna redovisning. Se avsnitt *Jämförelse över tid* i bilaga för mer information.

Nivå och utveckling för personuppklarade brott

År 2015 personuppklarades 215 000 *handlagda* brott, en ökning med 3 240 brott (+2 %) jämfört med 2014.

I en jämförelse med nivån för tio år sedan har antalet personuppklarade brott minskat med 1 procent (enligt tidigare definition). Från 2007 skedde en ökning fram till 2011, sedan har antalet minskat fram till 2013 och därefter har nivån varit relativt oförändrad.⁹

Personuppklarade brott år 2015 och jämförelse med 2014:

Antal personuppklarade brott: 215 000
(+ 2 %)

Figur 10. Utvecklingen av antalet personuppklarade anmälda brott (streckad linje), åren 2006–2015, samt antalet personuppklarade handlagda brott (heldragen linje) 2014–2015. Den streckade svarta linjen visar övergången från personuppklarade anmälda brott till personuppklarade handlagda brott. Inom parentes i rutan anges den procentuella förändringen jämfört med 2014 för de handlagda personuppklarade brotten.

Personuppklarade brott uppdelat på beslutstyp

Av samtliga personuppklarade handlagda brott 2015 avsåg 75 procent (162 000 brott) åtalsbeslut, 15 procent (33 100 brott) utfärdade strafförelägganden¹⁰ och resterande 9 procent (20 400 brott) avsåg åtalsunderlåtelse. Fördelningen av besluten inom personuppklarade brott var den samma som föregående år.

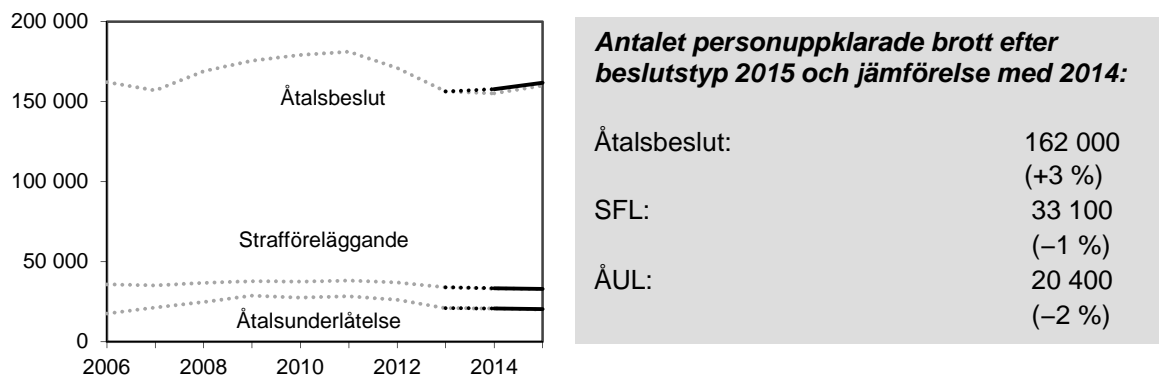
Vid jämförelser av personuppklarade brott med föregående år har antalet åtalsbeslut

⁹ Den topp som kan noteras för 2011 förklaras delvis av ett enskilt stort ärende med många brott.

¹⁰ För att ett strafföreläggande ska vinna laga kraft måste det godkännas av den misstänkte. I statistiken över uppklarade brott redovisas endast utfärdade strafförelägganden. Godkända strafförelägganden redovisas i lagföringsstatistiken.

ökat (+4 050 brott, eller +3 %). Antalet utfärdade strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse har minskat med 357 respektive 460 brott (−1 resp. −2 %).

Jämfört med 2006 har antalet åtalsbeslut (enligt den tidigare definitionen) minskat med 1 procent. Mellan 2006 och 2007 skedde en nedgång av åtalsbeslut¹¹, sedan ökade åtalsbesluten succesivt till 2011. Därefter har åtalsbesluten minskat fram till 2013 för att sedan öka något fram till 2015. Under samma tioårsperiod (från 2006) minskade antalet strafförelägganden med 8 procent, medan antalet åtalsunderlåtelse ökade med 16 procent. Ökningen pågick främst fram till 2009, varpå åtalsunderlåtelse, i likhet med åtalsbesluten, uppvisat minskande nivåer.

Figur 11. Utvecklingen av antalet personuppklarade anmälda brott 2006–2015 (streckad linje), samt antalet personuppklarade handlagda brott (heldragen linje) 2014-2015, efter typ av beslut. Den streckade svarta linjen visar övergången från personuppklarade anmälda brott till personuppklarade handlagda brott. I rutan anges i parentes den procentuella förändringen jämfört med 2014 för de handlagda personuppklarade brotten. ÅUL=åtalsunderlåtelse, SFL=strafförelägganden.

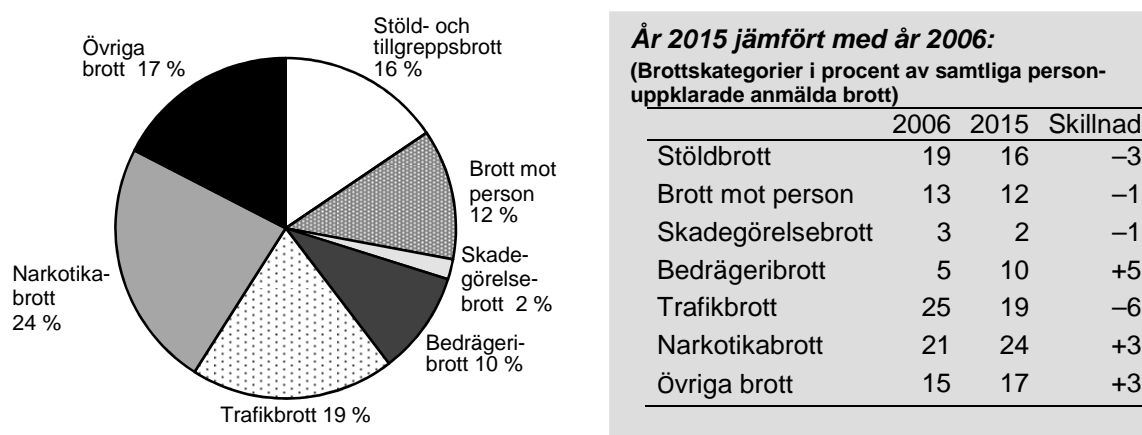
Personuppklarade brott uppdelat på brottskategori

De största brottskategorierna bland de personuppklarade handlagda brotten 2015 var narkotikabrott (24 %) och trafikbrott (19 %). Den tredje största brottskategorin var stöld- och tillgreppsbrott (16 %). Brott mot person utgjorde 12 procent. De minsta kategorierna brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelse, som utgjorde 10 respektive 2 procent.

I en jämförelse av brottsstrukturen för de personuppklarade brotten 2006 respektive 2015, har narkotikabrott ökat i andel med 3 procentenheter. Även bedrägeribrotten utgör

¹¹ Nedgången 2007 förklaras delvis av införandet av ett nytt ärendehanteringssystem hos Åklagarmyndigheten (för mer information se avsnittet *Statistikens innehåll*, rubriken *Jämförelser över tid*).

en större andel (+5 p.e.), medan övriga särredovisade brottskategorier uppvisar minskande andelar över tid. Trafikbrotten och stöldbrotten har minskat mest i andel (–6 respektive –3 p.e.).

Figur 12. Brottskategorier i procent av det totala antalet personupplagade anmälda brott 2006 (totalt 216 000 brott) respektive av det totala antalet personupplagade anmälda brott 2015 (totalt 215 000 brott). I rutan redovisas skillnaden i procentandel mellan de två åren.

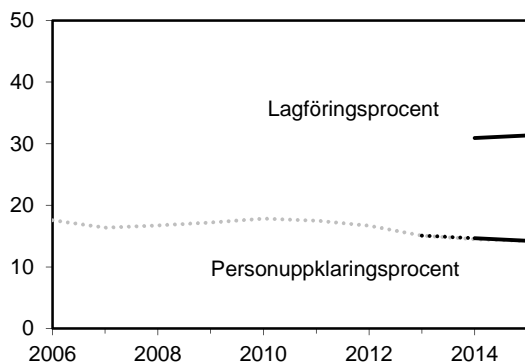
Lagföringsprocent och personupplagingsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten *lagföringsprocenten* och *personupplagingsprocenten*. Definitionen av personupplagingsprocenten har, som nämnts tidigare, ändrats något. Förändringen har generellt en marginell påverkan på resultaten och jämförelser av *personupplagingsprocenten* över tid, såväl med föregående år som över en tioårsperiod, görs därför här enligt den nya definitionen. För en tydlig redovisning av resultatet enligt den nya respektive den tidigare definitionen, se avsnittet *Jämförelser över tid* i bilaga.

Lagföringsprocenten som redovisar andelen personupplagade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott) uppgick år 2015 till 31 procent, vilket är oförändrat från föregående år.

Personupplagingsprocenten, som redovisar andelen personupplagade brott av samtliga handlagda brott under året, uppgick till 14 procent år 2015. Resultatet är i princip oförändrat jämfört med föregående år (minskning med <0,5 p.e.).¹²

¹² Även enligt den tidigare definitionen hade personupplagingsprocenten 2015 uppgått till 14 procent.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	31 % ±0 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	14 % ±0 p.e.

Figur 13¹³. Lagföringsprocenten 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 14 procent.

Redovisning efter brottstyp

I tabell 1 redovisas först nivåerna för handlagda brott och utredda brott samt andelen utredda brott av de handlagda brotten. Sedan redovisas antalet personupplara brott samt personupplara- och lagföringsprocenten för 2015. Redovisningen ges dels för samtliga brott, dels för sju breda brottskategorier.¹⁴

Som framgår av tabellen finns det stora skillnader i personupplara- och lagföringsprocent mellan olika brottstyper, vilket delvis beror på att brotten är olika svåra att personupplara. Ett annat mönster som kan noteras i tabellen är att skillnaden mellan personupplara- och lagföringsprocenten är större för brottskategorier där en mindre andel av de handlagda brotten utreds, jämfört med de kategorier där en större andel utreds. För exempelvis stöldbrott och skadegörelsebrott, där en förhållandevis liten andel av brotten utreds (30 resp. 13 %), är det också en större skillnad mellan personupplara- och lagföringsprocenten, jämfört med exempelvis brott mot liv och hälsa där en stor andel av brotten utreds (85 %).

¹³ Tidsserien över personupplara-procenten i figur 13 har korrigerats 2016-08-29 på grund av felaktigt angivet resultat för år 2013. Ingen ytterligare figur eller text har påverkats av korrigeringen.

¹⁴ För den som är intresserad av resultaten för andra brottskategorier och brottstyper än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300, på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 1. Översikt över antalet handlagda respektive utredda brott, andelen utredda brott av samtliga handlagda brott, antalet personupplklarade handlagda brott, samt personupplklarings- respektive lagföringsprocenten, 2015.

Brottstyp	Handlagda brott	Utredda brott	Andel utredda brott (%)	Personupplklarade handlagda brott	Personupplklaringsprocent (%)	Lagföringsprocent (%)
Samtliga brott	1 510 000	737 000	49 ↓	215 000	14 →	31 →
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	91 600	77 600	85 →	11 200	12 →	15 →
Sexualbrott (6 kap. BrB)	19 500	16 900	86 →	4 200	22 ↓	25 ↓
Stöldbrott (8 kap. BrB)	532 000	159 000	30 ↑	33 400	6 →	22 →
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	199 000	90 600	46 ↓	21 100	11 →	25 ↑
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	195 000	26 300	13 ↓	4 090	2 ↓	17 ↓
Trafikbrott	78 100	65 000	83 ↑	41 700	53 ↑	70 →
Narkotikabrott	95 700	92 100	96 →	50 700	53 ↑	61 ↑

Pilansvisningarna (↑=ökning; ↓=minskning; →=oförändrat) anger förändringens riktning jämfört med 2014.

Nedan följer en samlad redovisning av de handlagda brotten för olika brottskategorier och ett urval brottstyper. Redovisningen av personupplklaringsprocenten utgår enbart från den nya definitionen i statistiken över handlagda brott. Men om den tidigare definitionen uppvisar ett annat resultat vid jämförelse över en tioårsperiod kommenteras detta i sammanställningen. För en detaljerad redovisning av utvecklingen för de personupplklarade brotten enligt både den nya och den tidigare definitionen, se avsnittet *Jämförelser över tid* i bilaga.

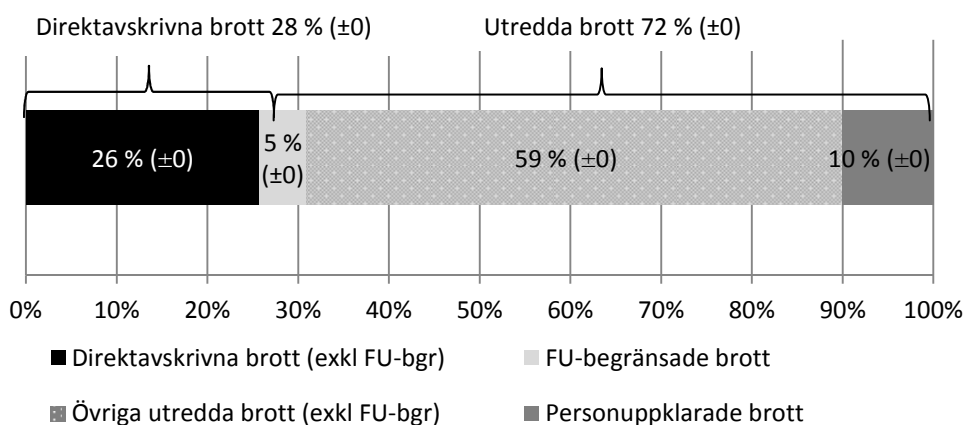
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken.¹⁵ Sett till samtliga handlagda brott mot person är misshandel, olaga hot och ofredande de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 74 procent av de handlagda brotten mot person under 2015.

År 2015 handlades 265 000 *brott mot person*. Jämfört med 2014 ökade antalet handlagda brott mot person med 4 930 brott, vilket motsvarar en ökning med 2 procent. En utredning bedrevs för 72 procent (190 000 brott), medan 28 procent (74 700 brott) direktavskrevs. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott var i princip densamma 2014.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 5 procent (13 700 brott) av de handlagda brotten mot person, vilket var samma andel som föregående år. Av de handlagda brotten som förundersökningsbegränsades var fördelningen ungefär lika mellan de utredda och de direktavskrivna brotten.

I figur 14 redovisas samtliga handlagda brott mot person 2015, efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personuppklarade respektive förundersökningsbegränsade brott, samt kategorin övriga utredda brott.

Figur 14. Samtliga handlagda brott mot person 2015, fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 265 000 brott).¹⁶

Av samtliga handlagda brott mot person personuppklarades 26 800 brott. *Lagföringsprocenten*, som anger de personuppklarade brotten i relation till de utredda

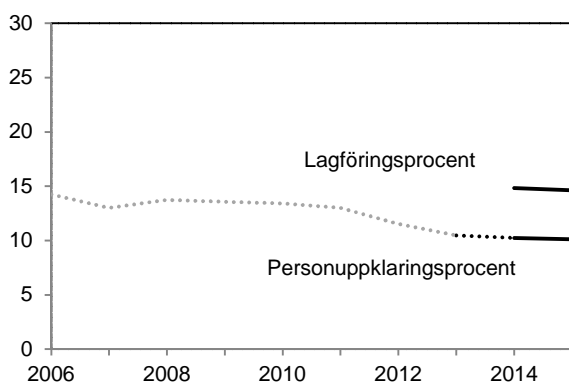
¹⁵ 3 kap. Brott mot liv och hälsa, 4 kap. Brott mot frihet och frid, 5 kap. Ärekränkingsbrott, 6 kap. Sexualbrott, 7 kap. Brott mot familj.

¹⁶ Kategorierna i figuren är ömsesidigt uteslutande.

brotten, uppgick till 15 procent 2015. Nivån är densamma som föregående år.

Personuppklaringsprocenten, som anger andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 10 procent 2015. Även den, liksom lagföringsprocenten, ligger på samma nivå som 2014. Jämfört med för tio år sedan har nivån minskat med 4 procentenheter.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	15 % ±0 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	10 % ±0 p.e.

Figur 15. Lagföringsprocenten för brott mot person 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för brott mot person 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 10 procent.

Av samtliga handlagda brott mot person hade 45 procent (120 000 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Av dessa brott personuppklarades 22 procent (26 800 brott), det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014.

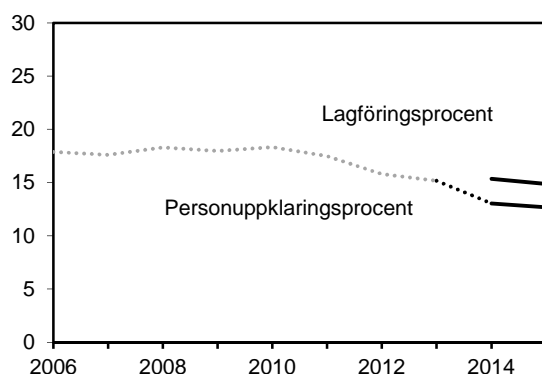
Misshandel

År 2015 handlades 85 200 *misshandelsbrott*, en ökning med 1 830 brott (+2 %) jämfört med 2014. För majoriteten av de handlagda brotten (86 procent, eller 73 600 brott) bedrevs en utredning, medan resterande 14 procent (11 600 brott) direktavskrevs. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott är densamma som föregående år.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 1 procent (889 brott) av de handlagda misshandelsbrotten, vilket är samma nivå som föregående år. Vid nästan alla de misshandelsbrott som förundersökningsbegränsades hade en utredning först inletts.

Av samtliga handlagda misshandelsbrott personuppklarades 10 800 brott. Det innebär att *lagföringsprocenten*, det vill säga de personuppklarade misshandelsbrotten i relation till de utredda misshandelsbrotten, uppgick till 15 procent 2015, vilket är samma nivå som 2014.

Personupplklaringsprocenten, det vill säga de personupplklarade misshandelsbrotten sett till samtliga handlagda misshandelsbrott, uppgick i sin tur till 13 procent 2015, det är samma nivå som föregående år. De senaste tio åren har nivån minskat med 5 procentenheter. Den nedåtgående trenden har pågått sedan 2010.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	15 % ±0 p.e.
Personupplklaringsprocent*:	13 % ±0 p.e.

Figur 16. Lagföringsprocenten för misshandel 2014-2015, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för misshandel 2006–2015. Streckad linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personupplklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personupplklaringsprocenten 2015 uppgå till 13 procent.

För 59 procent (50 700 brott) av de handlagda misshandelsbrotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Andelen personupplklarade misshandelsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 21 procent, det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014.

Olaga hot och ofredande

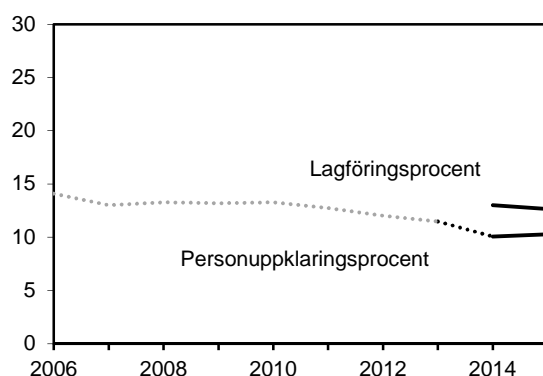
År 2015 handlades 52 600 brott om *olaga hot*, det är en ökning med 1 400 brott (+3 %) jämfört med 2014. För 83 procent (43 700 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan de resterande handlagda brotten (17 %) direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda hotbrotten förundersökningsbegränsades 2 procent (1 090 brott), varav de flesta (1 050 brott) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts. Andelen förundersökningsbegränsade brott av handlagda brott var densamma 2014.

Totalt personupplklarades 5 390 brott om olaga hot. *Lagföringsprocenten*, som anger andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, för olaga hot 2015 uppgick till 13 procent, vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2014.

Personupplklaringsprocenten, de personupplklarade brotten i relation till de handlagda

brotten, för olaga hot 2015 uppgick till 10 procent, vilket är samma nivå som 2014. Jämfört med för tio år sedan har nivån minskat med 4 procentenheter.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	13 % ±0 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	10 % ±0 p.e.

Figur 17. Lagföringsprocenten för olaga hot 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för olaga hot 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 10 procent.

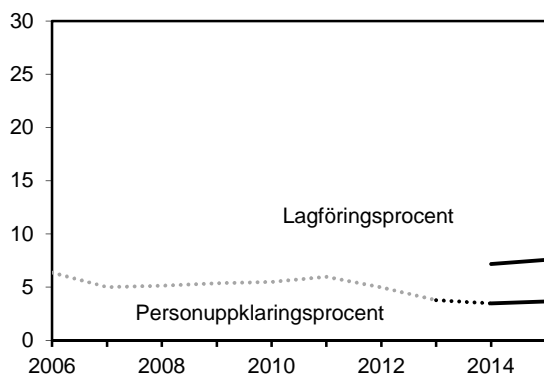
För 52 procent (27 300 brott) av samtliga handlagda hotbrott fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, det är samma nivå som 2014. Andelen personuppklarade hotbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 20 procent, det är samma andel som 2014.

År 2015 handlades 58 600 ofredanden, det var en ökning med 419 brott (+1 %). Det bedrevs en utredning för hälften av brotten (30 300 brott eller 52 %), och resterande brott (48 %) direktavskrevs. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott var den samma 2014.

Av de handlagda ofredandebrotten förundersökningsbegränsades totalt 5 procent (2 750 brott), det är samma nivå som föregående år.

Antalet personuppklarade ofredanden uppgick till 2 150 brott. Relaterat till de utredda brotten ger det en lagföringsprocent på 8 procent för ofredande, vilket motsvarar föregående års nivå.

De personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda ofredandebrott ger en personuppklaringsprocent på 4 procent, vilket var samma nivå som föregående år. Jämfört med för tio år sedan har personuppklaringsprocenten för ofredande minskat med 3 procentenheter.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	8 % ±0 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	4 % ±0 p.e.

Figur 18. Lagföringsprocenten för ofredanden 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för ofredanden 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 4 procent.

Det fanns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 27 procent (16 100 brott) av de handlagda ofredandebrotten, 1 procentenhet högre än föregående år. Andelen personupplaraade ofredanden av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 13 procent, det är samma nivå som 2014.

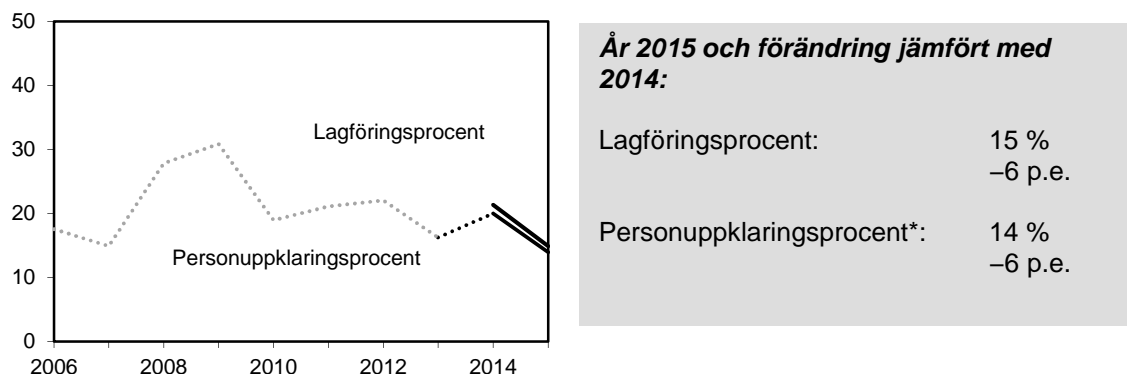
Våldtäktsbrott

År 2015 handlades 6 140 våldtäktsbrott, vilket är en minskning med 643 brott (–9 %) jämfört med 2014. Av de handlagda våldtäktsbrotten bedrevs en utredning för 94 procent (5 750 brott), medan 6 procent (392 brott) direktavskrevs. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott är densamma jämfört med 2014. Av de handlagda våldtäktsbrotten var det 7 brott som förundersökningsbegränsades.

Av de handlagda våldtäktsbrotten 2015 personupplaraades 856 brott. *Lagföringsprocenten*, som visar de personupplaraade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick detta år till 15 procent, en minskning på 6 procentenheter jämfört med föregående år. Förändringen mellan 2014 och 2015 kan till stor del förklaras av ett stort ärende som genererade många personupplaraade brott 2014, detta förklarar även förändringen av personuppklaringsprocenten som redovisas nedan.

Personuppklaringsprocenten, som visar de personupplaraade brotten i relation till samtliga handlagda våldtäktsbrott, uppgick 2015 till 14 procent, vilket motsvarar en minskning med 6 procentenheter jämfört med året innan. Jämfört med nivån 2006 har personuppklaringsprocenten för våldtäktsbrott minskat med 4 procentenheter. Om jämförelsen görs enligt den tidigare definitionen för personuppklaringsprocenten uppgår minskningen dock till 3 procentenheter, vilket är en mer korrekt uppgift.

Nivån har dock präglats av stora årliga variationer under de senaste tio åren. Nedgången 2007 beror delvis på att Åklagarmyndigheten då implementerade ett nytt ärendehanteringssystem (se avsnittet *Statistikens innehåll*, rubriken *Jämförelser över tid*), medan uppgångarna 2008, 2009, 2012 och 2014 kan förklaras av ett fåtal större enskilda ärenden under dessa år.

Figur 19. Lagföringsprocenten för våldtäkt 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för våldtäkt 2006-2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 14 procent.

Av de handlagda våldtäktsbrotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 61 procent av brotten (3 760 brott), vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Andelen personuppklarade våldtäktsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 23 procent, jämfört med 2014 har andelen personuppklarade av brotten med minst en misstänkt person minskat med 10 procentenheter. Även denna förändring, likt person- och lagföringsprocenten, förklaras till stor del av ett stort ärende som genererade många personuppklarade brott 2014.

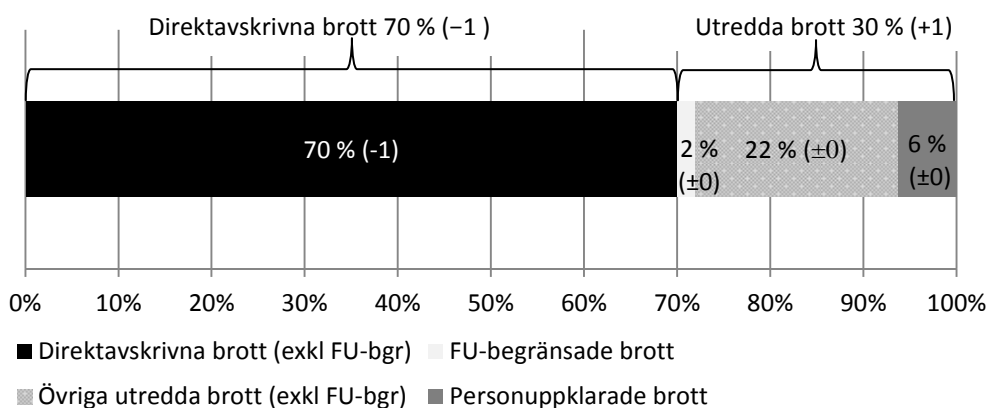
Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott är cykelstöld, stöld ur och från motordrivet fordon och fickstöld de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 33 procent av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten under 2015.

År 2015 handlades 532 000 *stöld- och tillgreppsbrott*, en minskning med 10 600 brott (-2 %) jämfört med 2014. En utredning bedrevs för 30 procent (159 000 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten, medan merparten, 70 procent (373 000 brott), direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten var det 2 procent (10 000 brott) som förundersökningsbegränsades, vilket är samma nivå som föregående år. De flesta (9 440 brott) av stöld- och tillgreppsbrotten förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Figur 20 redovisar samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplärade respektive förundersökningsbegränsade brott samt kategorin övriga utredda brott.

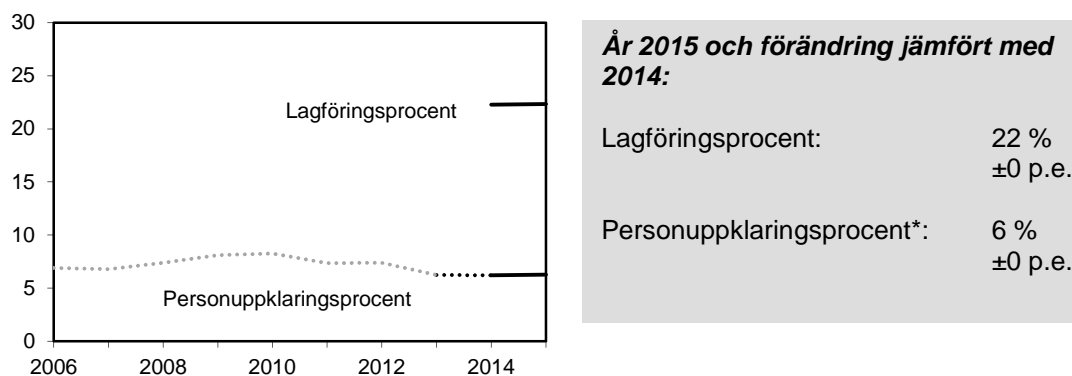
Figur 20. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2015, fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 532 000 brott).¹⁷

De personupplärade stöld- och tillgreppsbrotten uppgick till 33 400 brott. *Lagföringsprocenten*, andelen personupplärade brott av de utredda brotten, uppgick till 22

¹⁷ Kategorierna i figuren är ömsesidigt uteslutande. Om förändringen i andelen är mindre än 0,5 procentenheter avrundas den till 0.

procent, vilket är samma nivå som föregående år.

Personuppklaringsprocenten, andelen personuppklarade av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, uppgick till 6 procent 2015, vilket är samma nivå som föregående år. Jämfört med för tio år sedan har personuppklaringsprocenten minskat med 1 procentenhet.

Figur 21. Lagföringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott 2006-2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 6 procent.

För 12 procent (61 900 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten 2015 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är samma nivå som föregående år. Andelen personuppklarade stöld- och tillgreppsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 54 procent, det är 2 procentenheter lägre jämfört med 2014.

Bilbrott

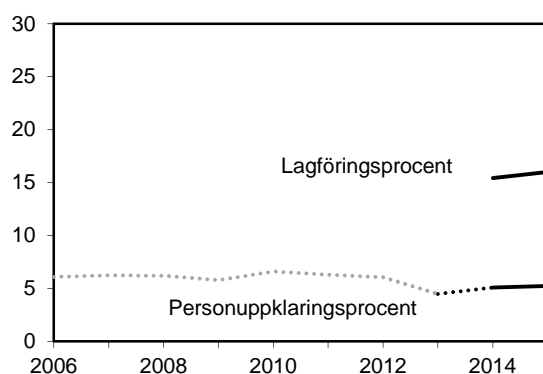
Med bilbrott avses här biltillgrepp samt stöld ur/från motorfordon.

Under 2015 handlades 13 400 *biltillgrepp*, vilket är en minskning med 1 120 brott (-8 %) jämfört med 2014. För 35 procent (4 660 brott) av de handlagda biltillgreppen bedrevs en utredning och 65 procent (8 700 brott) direktavskrevs, fördelningen är oförändrad från föregående år.

Av de handlagda biltillgreppen förundersökningsbegränsades 2 procent (298 brott), varav nästan samtliga (287 brott) efter att utredning inletts. Andelen förundersökningsbegränsade biltillgrepp är på samma nivå som föregående år.

Av de handlagda biltillgreppen detta år personuppklarades 700 brott. Relaterat till de utredda biltillgreppen så ger det 2015 en *lagföringsprocent* på 16 procent, det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten relaterat till samtliga handlagda biltillgrepp, uppgick detta år till 5 procent, vilket är samma nivå som föregående år. Jämfört med för tio år sedan har nivån minskat med 1 procentenhet.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	16 % +1 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	5 % ±0 p.e.

Figur 22. Lagföringsprocenten för biltillgrepp 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för biltillgrepp 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 5 procent.

För 14 procent (1 900 brott) av de handlagda biltillgreppen 2015 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt, det är 1 procentenhet högre jämfört med föregående år. Andelen personuppklarade biltillgrepp av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 37 procent, det är 1 procentenhet lägre jämfört med 2014.

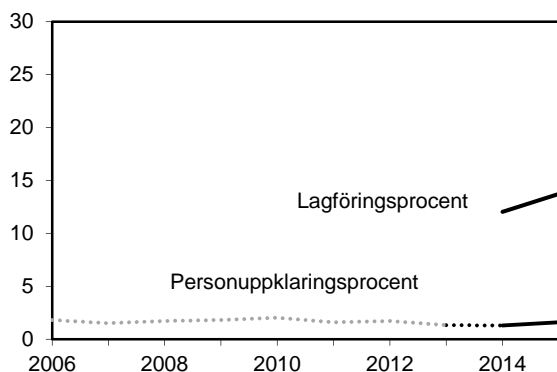
Under 2015 handlades 54 400 brott som avsåg *stöld ur och från motorfordon*, vilket är 1 910 brott (+4 %) fler än föregående år. Av dessa bedrevs en utredning för 12 procent (6 630 brott) och 88 procent (47 700 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott ökat och direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

År 2015 förundersökningsbegränsades 1 procent (289 brott) av stölderna ur och från motordrivna fordon, vilket är samma nivå jämfört med 2014.

Av de brott gällande stöld ur och från motordrivna fordon som handlades personuppklarades 870 brott. I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocenten* på 14 procent 2015, en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år.

Personuppklaringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott i relation till samtliga handlagda brott gällande stöld ur och från motordrivna fordon, uppgick detta år till 2 procent, vilket är samma nivå som föregående år och som för tio år sedan.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	14 % +2 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	2 % ±0 p.e.

Figur 23. Lagföringsprocenten för stöld ur och från motordrivet fordon 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för stöld ur och från motordrivet fordon 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 2 procent.

För 3 procent av brotten (1 870 brott) gällande stöld ur och från motordrivet fordon fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, det är samma nivå som föregående år. Andelen personupplagade brott gällande stöld ur och från motordrivet fordon av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 47 procent, det motsvarar en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2014.

Bostadsinbrott

År 2015 handlades 23 100 *bostadsinbrott*, det är ungefär samma antal (+17 brott) som föregående år. Av dem bedrevs en utredning för 81 procent (18 600 brott) och 19 procent (4 440 brott) direktavskrevs. Jämfört med föregående år har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 2 procentenheter vardera.

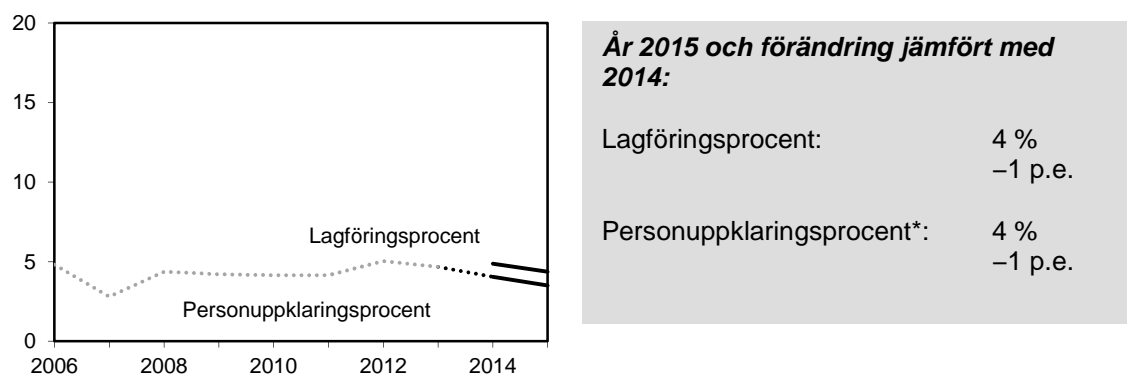
Det var 96 stycken, eller <0,5 procent, av de handlagda bostadsinbrotten som förundersökningsbegränsades, samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade bostadsinbrott är i princip densamma som 2014.

De personupplagade bostadsinbrotten uppgick detta år till 811 brott. *Lagföringsprocenten*, andelen personupplagade brott av de utredda brotten, uppgick 2015 till

4 procent. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 1 procentenhet.

Personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott i relation till samtliga handlagda bostadsinbrott, uppgick till 4 procent 2015, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Det är också 1 procentenhet lägre än nivån för tio år sedan.¹⁸

De relativa låga resultaten för personuppklarings- och lagföringsprocenten är en följd av den låga andelen av minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Figur 24. Lagföringsprocenten för bostadsinbrott 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bostadsinbrott 2006-2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. För bostadsinbrotten skiljer sig personuppklaringsprocenten beroende på om den beräknas på handlagda brott (nya definitionen) eller anmälda brott (tidigare definitionen), enligt den tidigare definitionen skulle personuppklaringsprocenten uppgå till 3 procent.

Andelen handlagda bostadsinbrott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 8 procent (1 740 brott), vilket motsvarar en minskning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Andelen personuppklarade bostadsinbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 47 procent, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2014.

¹⁸ Den låga nivån under 2007 kan till viss del förklaras av ett nytt ärendehanteringssystem hos Åklagarmyndigheten (för mer information se avsnittet *Statistikens innehåll*, rubriken *Jämförelser över tid*).

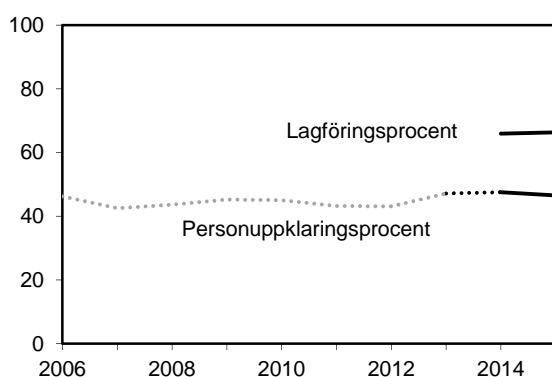
Butiksstöld

År 2015 handlades 50 200 *butiksstölder*, en ökning med 817 brott (+2 %) jämfört med året innan. En utredning bedrevs för 81 procent (40 800 brott) av de handlagda brotten och resterande 19 procent (9 440 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda butiksstölderna förundersökningsbegränsades 12 procent (5 950 brott), varav huvuddelen (5 520 brott) efter att en utredning inletts. Jämfört med 2014 har andelen förundersökningsbegränsade av de handlagda butiksstölderna ökat med 3 procentenheter. Jämfört med övriga redovisade brottstyper har butiksstölder en hög andel förundersökningsbegränsade brott.

Jämfört med de övriga brottstyperna personuppklaras en stor andel brott. År 2015 personuppklarades 23 400 butiksstölder. I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 66 procent 2015, vilket är oförändrat jämfört med 2014.

De personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda butiksstölder ger en *personuppklaringsprocent* på 47 procent 2015, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Nivån är densamma jämfört med för tio år sedan.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	66 % ±0 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	47 % -1 p.e.

Figur 25. Lagföringsprocenten för butiksstöld 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för butiksstöld 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. För butiksstölder skiljer sig personuppklaringsprocenten beroende på om den beräknas på handlagda brott (nya definitionen) eller anmälda brott (tidigare definitionen), enligt den tidigare definitionen skulle personuppklaringsprocenten uppgå till 46 procent.

År 2015 fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet för 67 procent (33 700 brott) av de handlagda butiksstölderna, vilket är 1 procentenhet högre än föregående år. Andelen personuppklarade butiksstölder av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 69 procent, det är 2 procentenheter lägre än 2014.

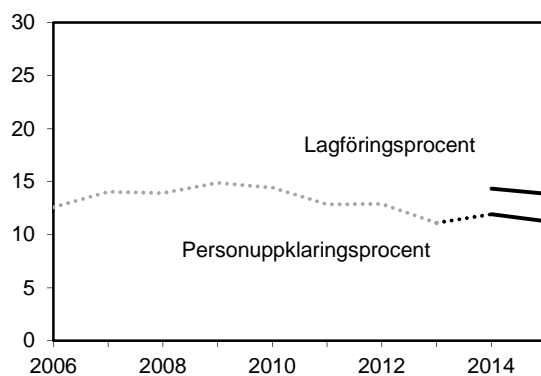
Rån

År 2015 handlades 8 370 rån, det är 253 brott färre (–3 %) jämfört med 2014. En utredning bedrevs för 81 procent (6 820 brott) av de handlagda brotten, medan 19 procent (1 550 brott) direktavskrevs. Andelen utredda brott har minskat och direktavskrivna brott har ökat med 2 procentenhet vardera.

Ett fåtal rån (16 brott eller <0,5 %) förundersökningsbegränsades, samtliga efter att utredning inletts. Nivån är densamma som föregående år.

Antalet brott som personupplärdades 2015 uppgick till 942 brott. I relation till de utredda brotten ger det en lagföringsprocent på 14 procent, vilket är samma nivå jämfört med föregående år.

Personupplärdingsprocenten, som anger de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda rån, uppgick till 11 procent detta år, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Jämfört med nivån 2006 har personupplärdingsprocenten för rån minskat med 1 procentenhet. Om jämförelsen görs enligt den tidigare definitionen för personupplärdingsprocenten uppgår minskningen dock till 2 procentenheter, vilket är en mer korrekt uppgift.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	14 % ±0 p.e.
Personupplärdingsprocent*:	11 % –1 p.e.

Figur 26. Lagföringsprocenten för rån 2014-2015, samt utvecklingen av personupplärdingsprocenten för rån 2006–2015. Streckad linje anger måttet personupplärdingsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personupplärdingsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personupplärdingsprocenten 2015 uppgå till 11 procent.

För 24 procent (2 010) av de handlagda rånen fanns det minst en skäligen misstänkt person registrerad på brottet, det är samma nivå som 2014. Andelen personupplärdade rån av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 47 procent, det är 3 procentenheter lägre än 2014.

Övriga brottstyper

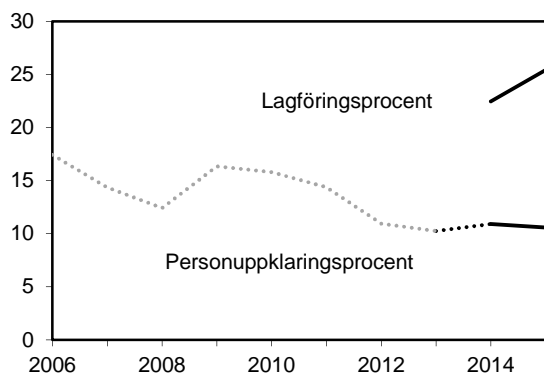
Bedrägeribrott

År 2015 handlades 199 000 *bedrägeribrott* (9 kap. brottsbalken), det är 35 900 brott fler (+22 %) jämfört med 2014. För 46 procent (90 600 brott) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, medan 54 procent (108 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med föregående år har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 7 procentenheter vardera. Det betyder att majoriteten av de handlagda bedrägeribrotten 2015 direktavskrevs, tillskillnad från föregående år då majoriteten utreddes. Förändringen i fördelningen förklaras av att ökningen av direktavskrivna bedrägeribrott (+31 200 brott) var förhållandevis större än ökningen av de utredda bedrägeribrotten (+4 660).

Av de handlagda bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades 4 procent (8 330 brott), vilket är samma nivå som föregående år. Av bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades nästan alla (7 680 brott) efter att en utredning inletts.

De personuppklarade bedrägeribrotten uppgick till 21 100 brott. *Lagföringsprocenten*, som visar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 25 procent. Jämfört med föregående år har lagföringsprocenten ökat med 3 procentenheter.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda bedrägeribrott, uppgick till 11 procent 2015, vilket är samma nivå som 2014. Jämfört med för tio år sedan har nivån minskat med 7 procentenheter. Om jämförelsen görs enligt den tidigare definitionen för personuppklaringsprocenten uppgår minskningen dock till 6 procentenheter, vilket är en mer korrekt uppgift. Den årliga variationen förklaras delvis av att bedrägeribrotten är starkt seriebrottsbetonade, vilket innebär att en och samma gärningsperson på kort tid kan stå bakom tusentals brott mot lika många målsägare.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	25 % +3 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	11 % ±0 p.e.

Figur 27. Lagföringsprocenten för bedrägeribrott 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bedrägeribrott 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 11 procent.

Av de handlagda bedrägeribrotten var det 22 procent (43 000 brott) som hade minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, det är 2 procentenheter lägre jämfört med 2014. Andelen personuppklarade bedrägeribrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 49 procent, det motsvarar en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2014.

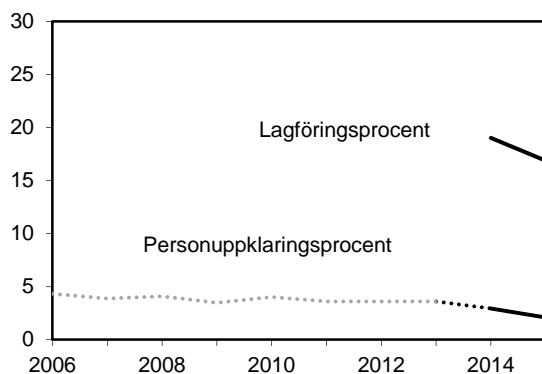
Skadegörelsebrott

År 2015 handlades 195 000 skadegörelsebrott, det är en ökning med 43 300 brott (+29 %) jämfört med 2014. En utredning bedrevs för 13 procent (26 300 brott) av de handlagda brotten, medan 87 procent (169 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda skadegörelsebrott minskat och direktavskrivna brott ökat med 3 procentenheter vardera.

Av samtliga handlagda skadegörelsebrott förundersökningsbegränsades 1 procent (2 100 brott), vilket är samma nivå som föregående år. Nästan samtliga förundersökningsbegränsningar (2 030 brott) skedde efter att en utredning inletts.

Det var 4 090 skadegörelsebrott 2015 som personuppklarades. I relation till de utredda brotten ger det en lagföringsprocent på 17 procent, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2014.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda skadegörelsebrotten, uppgick till 2 procent 2015. Det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Det är också 2 procentenheter lägre än nivån för tio år sedan.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	17 % -2 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	2 % -1 p.e.

Figur 28. Lagföringsprocenten för skadegörelsebrott 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för skadegörelsebrott 2006–2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. Även enligt den tidigare beräkningen skulle personuppklaringsprocenten 2015 uppgå till 2 procent.

Jämfört med andra brottstyper fanns det en person registrerad som skäligen misstänkt för en förhållandevis liten andel av de handlagda skadegörelsebrotten. Detta år var andelen 6 procent (12 500 brott), vilket är 2 procentenheter lägre jämfört med föregående år. Andelen personupplaraade skadegörelsebrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 33 procent, det är 4 procentenhet lägre än 2014.

Rattfylleribrott

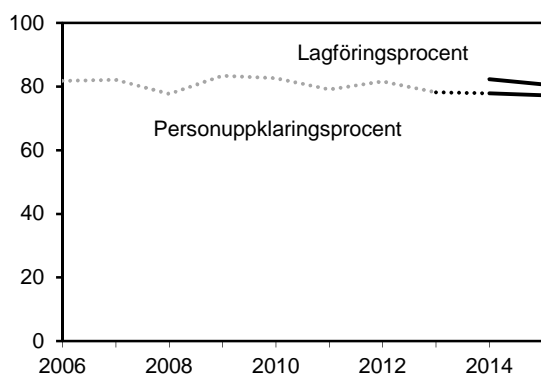
Nedan redovisas statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika) och rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

År 2015 handlades 12 700 rattfylleribrott under alkohelpåverkan (inklusive i kombination med narkotikapåverkan), det är 576 brott färre (-4 %) jämfört med föregående år. En utredning bedrevs för 98 procent (12 400 brott) av de handlagda brotten, medan 2 procent (254 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott ökat och direktavskrivna brott minskat med 2 procentenheter vardera.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av alkohol förundersökningsbegränsades 2 procent (286 brott), nästan samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade rattfylleribrott har ökat med 1 procentenhet jämfört med 2014.

Antalet personupplaraade brott 2015 uppgick till 9 800 brott. Lagföringsprocenten, andelen personupplaraade brott av de utredda brotten, för rattfylleribrott detta år uppgick till 81 procent. Det är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2014.

Personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick för året till 77 procent, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Det är 5 procentenheter lägre jämfört med för tio år sedan. Men om den tidigare definitionen av personuppklaringsprocenten används för 2015 är skillnaden 7 procentenheter lägre jämfört med för tio år sedan, vilket är en mer korrekt uppgift.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	81 %
	-2 p.e.
Personuppklaringsprocent*:	77 %
	-1 p.e.

Figur 29. Lagföringsprocenten för rattfylleribrott 2014-2015, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för rattfylleribrott 2006-2015. Streckad linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personuppklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. För rattfylleribrotten skiljer sig personuppklaringsprocenten beroende på om det beräknas på handlagda brott (nya definitionen) eller anmälda brott (tidigare definitionen), enligt den tidigare definitionen skulle personuppklaringsprocenten uppgå till 75 procent.

Av de handlagda rattfylleribrotten fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet i hela 97 procent av brotten (12 300 brott), vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2014. Den höga andelen av brotten som har minst en skäligen misstänkt person registrerad hänger samman med att denna typ av brott tillhör så kallade spanings- och kontrollbrott, där man redan vid anmälningstillfället i stort sett alltid har en utpekad gärningsperson. Andelen personuppklarade rattfylleribrott under påverkan av alkohol av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 80 procent, det är 2 procentenheter lägre än 2014.

År 2015 handlades 13 000 *rattfylleribrott under påverkan av narkotika*, vilket är en ökning med 66 brott (1 %) jämfört med 2014. En utredning bedrevs för 99 procent (12 800 brott) av de handlagda brotten och 1 procent direktavskrevs, fördelningen är oförändrad jämfört med 2014.

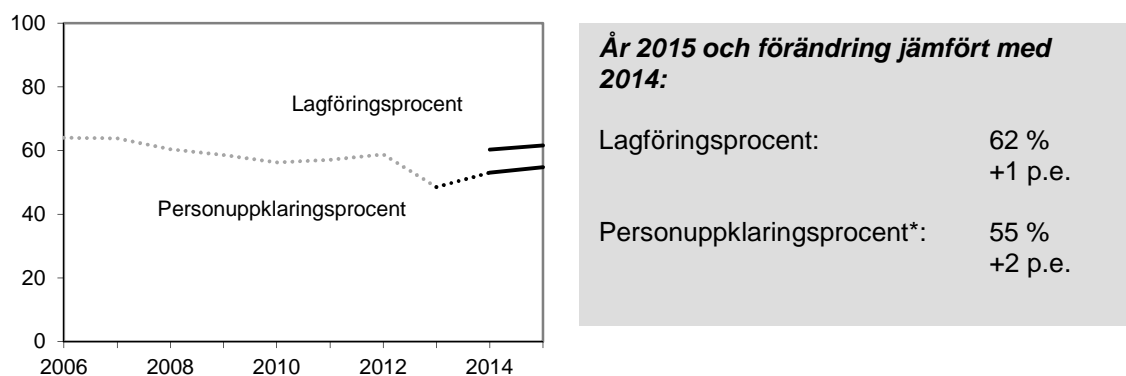
Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av narkotika förundersökningsbegränsades 10 procent (1 240 brott), vilket motsvarar en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Antalet personuppklarade rattfylleribrott under påverkan av narkotika uppgick till 7 130

brott. I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* som uppgår till 62 procent 2015, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2014.

De personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda rattfylleribrott under påverkan av narkotika ger en *personupplklaringsprocent* på 55 procent 2015, vilket motsvarar en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Jämfört med för tio år sedan har personupplklaringsprocenten minskat med 9 procentenheter. Men om den tidigare definitionen av personupplklaringsprocenten används för 2015 är skillnaden 10 procentenheter lägre jämfört med för tio år sedan, vilket är en mer korrekt uppgift.

Figur 30. Lagföringsprocenten för rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika 2014–2015, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika 2006–2015. Streckad linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personupplklaringsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. För rattfylleribrotten under påverkan av narkotika skiljer sig personupplklaringsprocenten beroende på om det beräknas på handlagda brott (nya definitionen) eller anmälda brott (tidigare definitionen), enligt den tidigare definitionen skulle personupplklaringsprocenten uppgå till 54 procent.

För 99 procent (12 900 brott) av de handlagda brotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Andelen personupplklarade rattfylleribrott under påverkan av narkotika av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 55 procent, det är 1 procentenhet högre jämfört med 2014.

Narkotikabrott

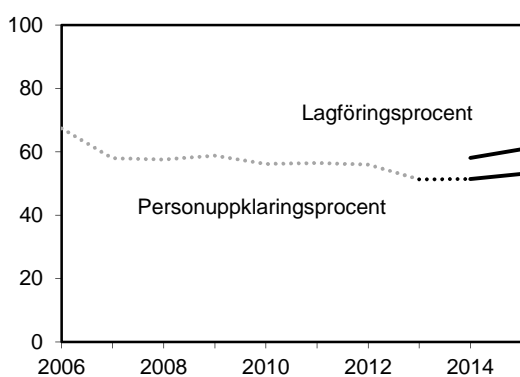
År 2015 handlades 95 700 *narkotikabrott* (1–3 § narkotikastrafflagen), jämfört med 2014 har handlagda narkotikabrott minskat med 1 400 brott (–1 %). En utredning bedrevs för 96 procent (92 100 brott) av de handlagda brotten, medan 4 procent (3 550 brott) direktavskrevs. Fördelningen mellan utredda och direktavskrivna brott var densamma 2014.

Av de handlagda narkotikabrotten förundersökningsbegränsades 9 procent (8 680 brott),

vilket motsvarar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Av dem förundersökningsbegränsades nästan samtliga (8 660 brott) efter att en utredning bedrivits.

Totalt personupplärdades 50 700 narkotikabrott 2015. I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 61 procent, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2014.

De personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda narkotikabrott ger detta år en *personupplärdingsprocenten* på 53 procent, vilket motsvarar en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2014. Jämfört med för tio år sedan har personupplärdingsprocenten minskat med 14 procentenheter.

År 2015 och förändring jämfört med 2014:

Lagföringsprocent:	61 % +3 p.e.
Personupplärdingsprocent*:	53 % +2 p.e.

Figur 31. Lagföringsprocenten för narkotikabrott 2014-2015, samt utvecklingen av personupplärdingsprocenten för narkotikabrott 2006–2015. Streckad linje anger måttet personupplärdingsprocenten enligt den tidigare definitionen, och heldragen linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

* Från och med 2014 redovisas en justerad personupplärdingsprocent. Måttet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på samtliga handlagda brott istället för på samtliga anmälda brott. För narkotikabrotten skiljer sig personupplärdingsprocenten beroende på om den beräknas på handlagda brott (nya definitionen) eller anmälda brott (tidigare definitionen), enligt den tidigare definitionen skulle personupplärdingsprocenten uppgå till 54 procent.

Av de handlagda narkotikabrotten hade 92 procent (87 800 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Narkotikabrott uppdagas oftast genom polisens spaningsarbete, och i de flesta fall har man därför en utpekad gärningsperson redan vid polisanmälan. Andelen personupplärdade narkotikabrott av brotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick till 58 procent, det är 1 procentenhet högre än 2014.

Regionala variationer

Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner istället för tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över handlagda brott från och med i år utgår från de nya regionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad – regionala fördelningar*.

Region Nord består av Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län.

Region Mitt består av Gävleborgs län, Uppsala län och Västmanlands län.

Region Stockholm består av Stockholms och Gotlands län.

Region Öst består av Jönköpings län, Södermanlands län och Östergötlands län.

Region Väst består av Hallands och Västra Götalands län.

Region Syd består av Kalmar, Blekinge, Kronobergs och Skåne län.

Region Bergslagen består av Dalarna, Värmland och Örebro län.

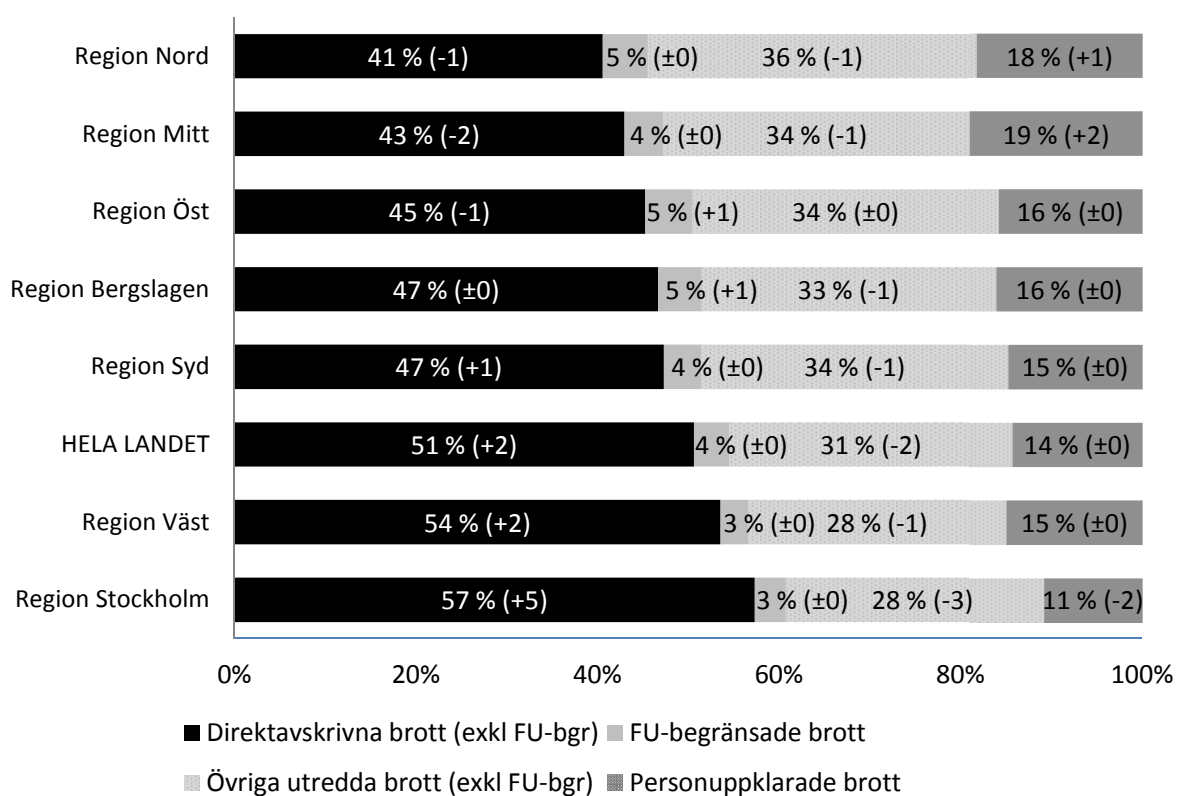
I detta avsnitt redovisas resultaten från statistiken över de handlagda brotten i respektive region 2015. Först redovisas beslutsfördelningen av de handlagda brotten i respektive region. Sedan redovisas resultaten av *personuppklaringsprocenten* och *lagföringsprocenten*. Därefter ges en redovisning av brotten med minst en skäligen misstänkt person registrerad och slutligen ges en redovisning över fördelningen av de handlagda brotten för två olika brottskategorier, brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken) och stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken).

Vid jämförelser med föregående år kommer de nuvarande regionerna jämföras med det sammanslagna resultatet 2014 av de länspolismyndigheter som respektive region består av. Observera att införandet av regioner i Polismyndigheten genomfördes 2015.

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

Fördelningen av beslutstyper för de handlagda brotten 2015 varierar för regionerna. Region Nord och region Mitt var de två regioner som hade högst andel utredda brott 2015 (58 respektive 56 %) medan Region Stockholm hade lägst andel utredda brott (42 %).

I tre av de sju regionerna ökade andelen utredda brott jämfört med föregående år: region Mitt (+2 p.e), samt region Nord och Öst (+1 p.e. vardera). Region Bergslagen har en oförändrad andel utredda brott jämfört med 2014. I resterande tre regioner har andelen utredda brott minskat jämfört med föregående år: region Väst och region Syd (-1 p.e. vardera) samt region Stockholm (-5 p.e.). Region Stockholm var således den region som uppvisade störst förändring i andelen utredda brott under 2015. I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning i andelen direktavskrivna brott.

Figur 32. Samtliga handlagda brott 2015 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) och personuppklarade brott. Förändring jämfört med föregående år är angivet inom parentes.

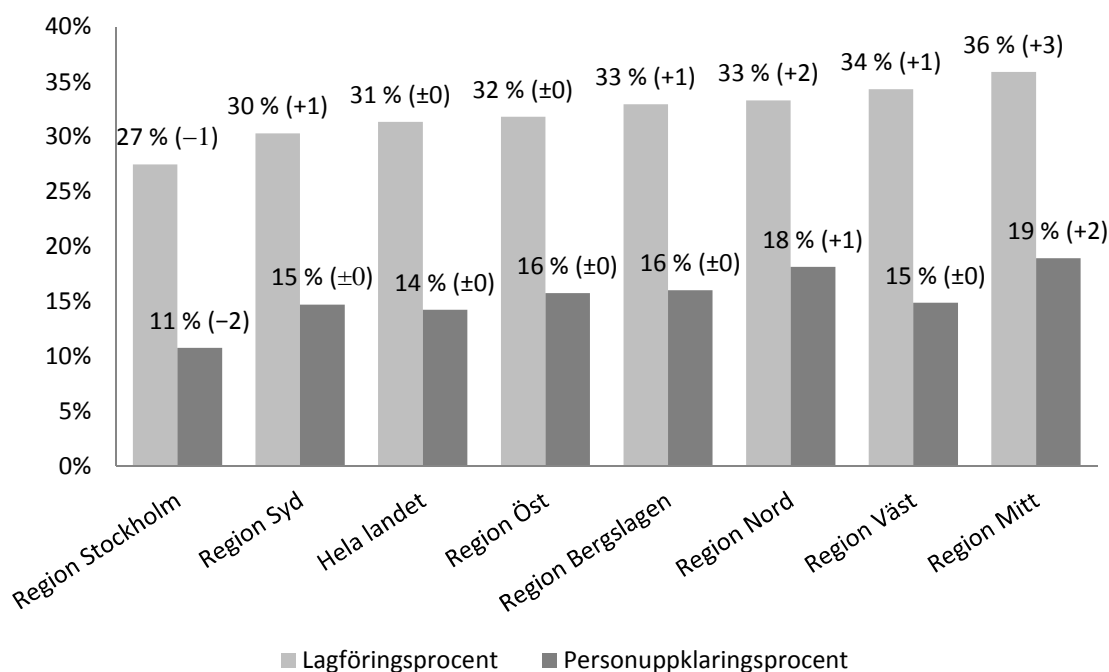
Personupplklarings- och lagföringsprocent

Personupplklarings- och lagföringsprocenten visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott respektive de utredda brotten.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), var högst i region Mitt och region Väst (36 resp. 34 %). Lägst lagföringsprocent har region Stockholm och region Syd, där den uppgick till 27 respektive 30 procent. Av de sju regionerna var det fem som hade en högre lagföringsprocent jämfört med föregående års resultat, störst ökning hade region Mitt (+3 p.e.), region Öst uppmätte samma nivå som 2014, medan region Stockholm hade en minskning med 1 procentenhet jämfört med året innan.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott relaterat till samtliga handlagda brott, var högst i region Mitt och region Nord (19 resp. 18 %). Region Stockholm hade 2015 den lägsta personupplklaringsprocenten (11 %), medan de övriga regionernas personupplklaringsprocent varierade mellan 15 och 16 procent. I region Mitt och region Nord ökade personupplklaringsprocenten jämfört med föregående år (2 resp. 1 p.e.) medan den i region Stockholm minskade med 2 procentenheter. Övriga fyra regioner hade en oförändrad personupplklaringsprocent i jämförelse med året innan.

Skillnaden mellan resultatet för lagföringsprocenten och resultatet för personupplklaringsprocenten ligger mellan 15 och 19 procentenheter. Att skillnaden mellan måttet varierar för de olika regionerna beror till stor del på att fördelningen av utredda, direktavskrivna och förundersökningsbegränsade brott varierar mellan regionerna (se figur 32). Läs mer om vad som kan påverka personupplklarings- och lagföringsprocenten i avsnittet *Tolkning av statistiken*.

Figur 33. Resultat för personupplklarings- och lagföringsprocent för samtliga brott i respektive region samt hela landet. Förändring jämfört med 2014 är angivet inom parentes.

Skillnaden mellan regionernas lagföringsprocent varierar i olika stor utsträckning beroende på brottskategori (se tabell 2). Störst är skillnaden för bedrägeribrott där region Mitt 2015 har den högsta lagföringsprocenten (42 %) och region Stockholm den lägsta (14 %). Den brottskategori där regionernas lagföringsprocent varierar minst är brott mot liv och hälsa. 2015 har region Väst den högsta lagföringsprocenten för brott mot liv och hälsa medan region Stockholm har den lägsta nivån (18 resp. 12 %). Det kan noteras att region Väst detta år har den högsta lagföringsprocenten i fyra av de sju redovisade brottskategorierna.

Utvecklingen av lagföringsprocenten i brottskategorierna varierar för respektive region. Jämfört med 2014 har region Nord en högre lagföringsprocent i flest brottskategorier (5 av 7) medan region Mitt, Stockholm och Syd har en lägre lagföringsprocent i flest brottskategorier (4 av 7) jämfört med 2014. Region Väst har en lägre lagföringsprocent i en brottskategori, övriga regioner har en lägre lagföringsprocent i två eller fler brottskategorier.

Observera att resultat på brottskategori påverkas mer av stora ärenden än resultat på samtliga brott. Läs mer om stora ärenden under *Statistikens innehåll och uppbyggnad*.

Tabell 2. Lagföringsprocent (%) för samtliga brott samt sju brottskategorier i respektive region 2015.

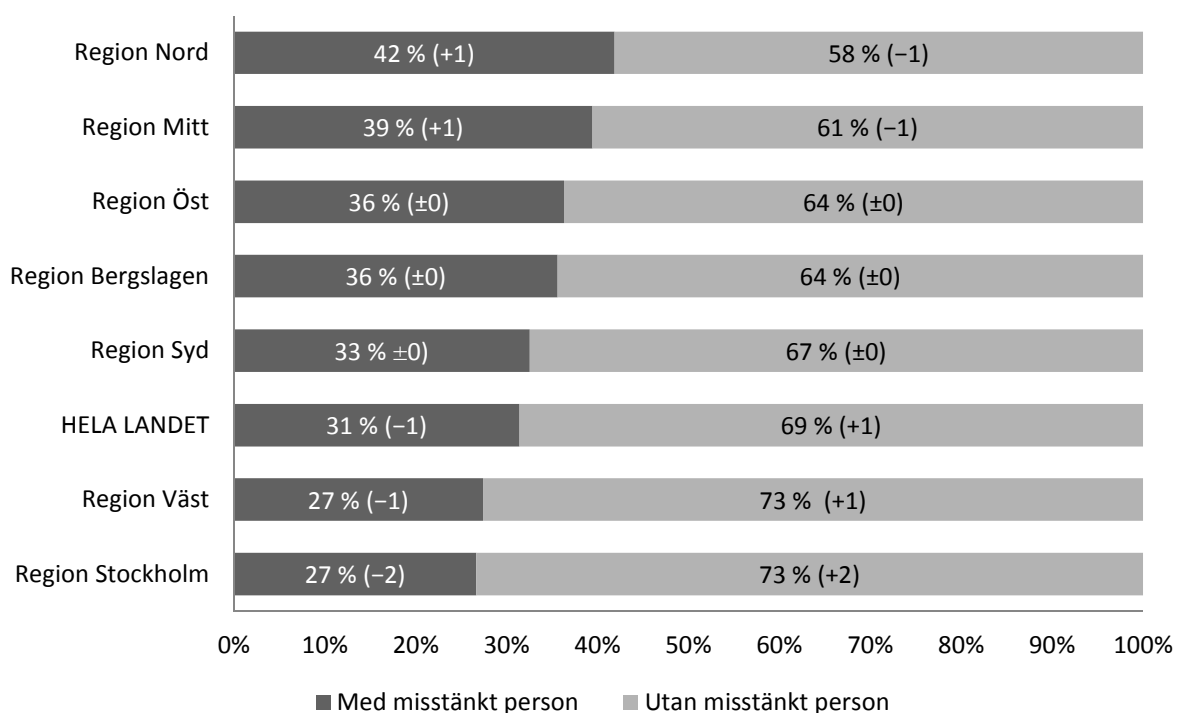
Brottstyp	Hela Landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Samtliga brott	31 →	33 ↑	36 ↑	27 ↓	32 →	34 ↑	30 ↑	33 ↑
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	15 →	17 ↓	16 ↓	12 →	14 →	18 →	15 →	16 ↓
Sexualbrott (6 kap. BrB)	25 ↓	21 ↑	16 ↓	25 ↓	21 ↓	23 ↑	32 ↓	29 ↑
Stöldbrott (8 kap. BrB)	22 →	23 ↑	22 ↓	21 ↓	21 ↑	28 →	19 →	22 →
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	25 ↑	30 ↑	42 ↑	14 →	30 ↑	21 ↑	28 ↓	28 ↑
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	17 ↓	18 ↓	16 ↓	16 ↓	15 ↓	20 ↓	13 ↓	23 ↓
Trafikbrott	70 →	72 ↑	70 ↑	67 ↓	67 →	75 ↑	68 ↓	71 ↑
Narkotikabrott	61 ↑	46 ↑	61 ↑	61 ↑	59 →	69 ↑	65 ↑	54 ↑

Pilavvisningarna (↑=ökning; ↓=minskning; →=oförändrat) anger förändringens riktning jämfört med 2014.

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

Av de handlagda brotten i hela landet var det 31 procent som hade minst en skäligen misstänkt person registrerad. Det var fem regioner som hade högre andel än den totala för hela landet medan två polisregioner hade lägre andel (se figur 34). De två regioner som hade högst andel brott med minst en skäligen misstänkt person var region Nord och region Mitt med 42 respektive 39 procent, medan region Väst och region Stockholm hade lägst andel där båda uppgick till 27 procent.

Jämfört med 2014 så hade andelen brott med minst en skäligen misstänkt person ökat för region Nord och region Mitt, båda med 1 procentenhet. Region Öst, region Bergslagen och region Syd hade en oförändrad nivå jämfört med året innan medan region Väst och region Stockholm minskade med 1 respektive 2 procentenheter.

Figur 34. Samtliga handlagda brott 2015 per polisregion samt för hela landet, fördelade efter kategorierna brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt respektive brott som saknar minst en person registrerad som skäligen misstänkt. Förändring jämfört med 2014 är angivet inom parentes.

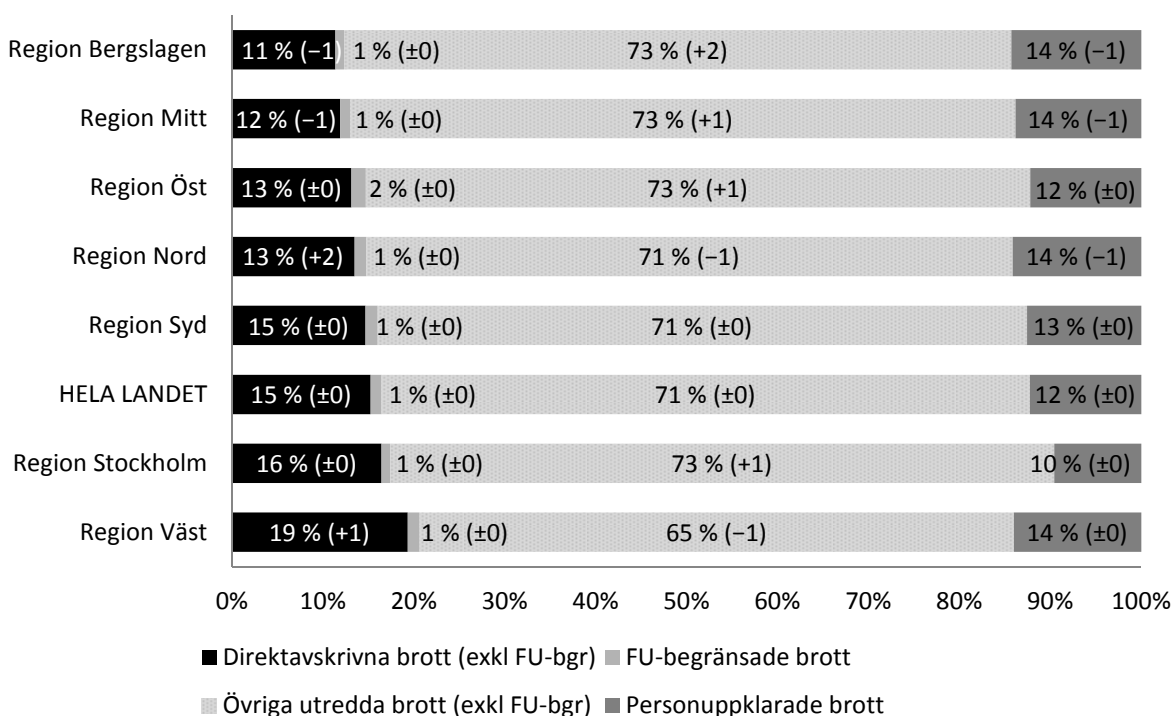
Redovisning efter brottskategori

Nedan redovisas två brottskategorier, *Brott mot liv och hälsa* och *Stöld- och tillgreppsbrott*. De är två exempel på brottskategorier som skiljer sig åt när det gäller fördelningen av utredda respektive direktavskrivna brott i regionerna.

Brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken)

Av de handlagda brotten mot liv och hälsa i hela landet var det totalt 85 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits) 2015. Andelen utredda brott mot liv och hälsa i regionerna låg inom intervallet 81 och 89 procenten. Högst andel hade region Bergslagen och region Mitt, 89 respektive 88 procent. Lägst andel utredda brott mot liv och hälsa hade region Väst och region Stockholm (81 resp. 84 %).

Jämfört med 2014 var andelen utredda brott mot liv och hälsa oförändrad i hela landet. Region Bergslagens andel hade ökat med 1 procentenhet medan region Nord och region Väst uppvisade lägre andelar utredda brott mot liv och hälsa jämfört med föregående år (2 resp. 1 p.e.). Andelen utredda brott i de övriga regionerna låg på samma nivå som 2014. Om det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits, vilket innebär att en ökning av andelen utredda brott ger en minskning i andelen direktavskrivna brott.

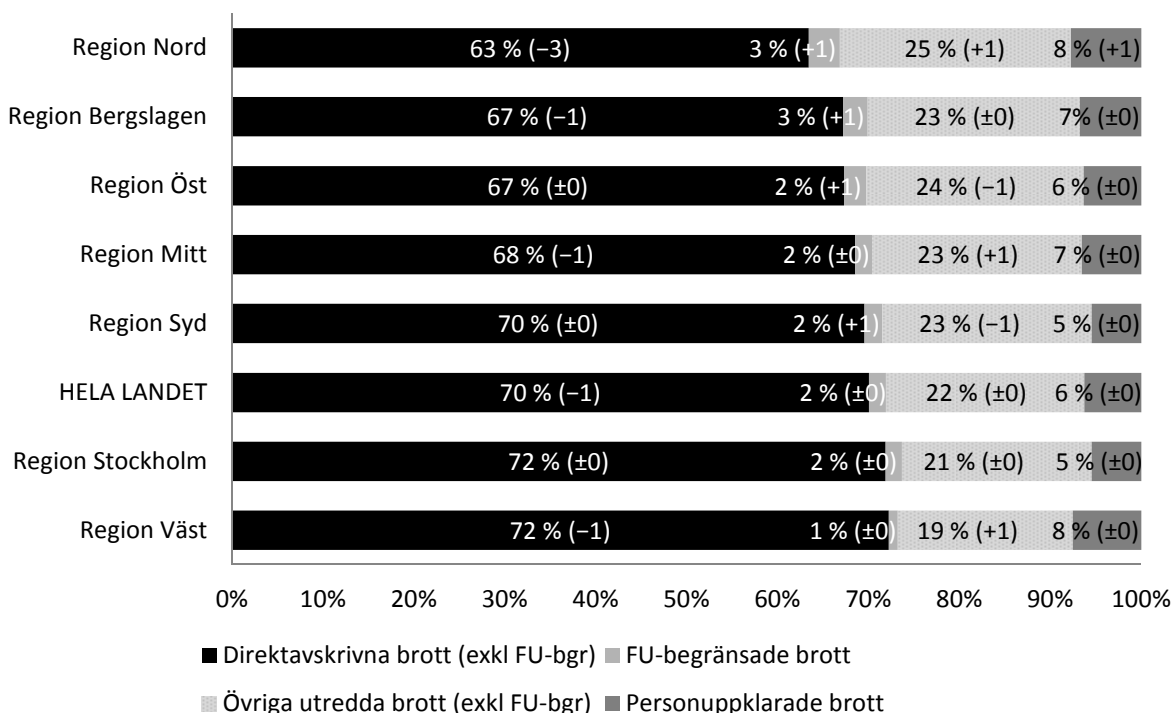
Figur 35. Samtliga handlagda brott mot liv och hälsa 2015 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) och personupplärade brott. Förändring jämfört med 2014 är angivet inom parentes.

Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken)

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i hela landet var det totalt 30 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits). Andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott i regionerna låg inom intervallet 28 och 36 procent. Högst andel hade region Nord (36 %) och regionerna Öst och Bergslagen där bådas andel uppgick till 33 procent. Lägst andel utredda stöld- och tillgreppsbrott hade region Väst och region Stockholm med 28 procent vardera.

Jämfört med föregående år hade andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott ökat i hela landet. Bland regionerna hade andelen ökat i fyra regioner medan den står oförändrad i tre regioner. Region Nord hade ökat andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott med 2 procentenheter och regionerna Mitt, Väst och Bergslagen med 1 procentenhet vardera, medan övriga regioner var oförändrade jämfört med föregående år. Om det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits, vilket innebär att en ökning av andelen utredda brott ger en minskning i andelen direktavskrivna brott.

Figur 36. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2015 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) och personupplärade brott. Förändring jämfört med 2014 är angivet inom parentes.

Statistikens innehåll och uppbyggnad

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas ny statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott och ersätter denna. Revideringen utgör ett led i ett övergripande arbete på Brå, med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken.

Statistikens ändamål

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga brott för vilka ett beslut har tagits under ett kalenderår, och beskriver således det totala utflödet av beslutade brott hos polis, åklagare eller annan utredande myndighet under ett år. Ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott under ett kalenderår. Statistiken kan användas för allmän insyn samt för analys och uppföljning av myndigheternas verksamheter.

Statistiken redovisar de handlagda brotternas omfattning, brottsstruktur och regionala fördelning, och besvarar frågor som i vilken utsträckning utredning har bedrivits för de anmälda brotten och vad handläggningen av brott har resulterat i för typ av beslut. Exempelvis kan statistiken användas för att följa upp nivån och strukturen på förundersökningsbegränsade brott. Eftersom statistiken omfattar samtliga beslut som fattas om de anmälda brotten under ett år, däribland samtliga direktavskrivna brott, ges en heltäckande bild av handläggningen av brott.

Statistiken innehåller också två mått på myndigheternas resultat, dels *personuppklaringsprocenten*, som beskriver andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott ett visst år, dels måttet *lagföringsprocenten*, som beskriver andelen personuppklarade brott av de brott där utredning har bedrivits. Båda måtten utgör grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds. Genom att lagföringsprocenten beräknas för de utredda brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplära, ges en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat, än vad som kunnat redovisas tidigare.

Definitioner, indelningar och mått

Definitionen av handlagda brott

I statistiken över handlagda brott redovisas samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet under redovisningsåret fattat ett beslut om brottet under, som innebär att handläggningen av brottet avslutas, så kallade *handlagda brott*.

Ett brott kan generera flera beslut om flera personer misstänks för samma brott. Vilket beslut som då redovisas i statistiken bestäms enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, förundersökningsbegränsning samt övriga beslut. I det fall flera beslut om brottet infaller under olika år, kan brottet redovisas som handlagt flera gånger i statistiken, dock endast en gång per redovisningsår.

Övergripande indelningsgrunder

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar: dels efter om utredning bedrivits eller om brottet har direktavskrivits (se tabell 300), dels efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller ej (se tabell 310).

- Med *utredda brott* avses handlagda brott för vilka *utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret*. Med utredning avses förundersökning¹⁹, förenklad utredning²⁰ eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare²¹. Utredningen kan ha inletts under redovisningsåret eller tidigare år.
- Med *direktavskrivna brott* avses handlagda brott, för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- Med *brott med misstänkt person* avses brott där minst en person är registrerad som *skäligen misstänkt* för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- Med *brott utan misstänkt person* avses brott där ingen person är registrerad som *skäligen misstänkt* för brottet (dock kan det finnas någon registrerad med lägre misstankegrad).

De två indelningsgrunderna är till viss del överlappande, eftersom man kan inleda en utredning av ett brott utan att det finns en misstänkt person och vice versa. Det omvända, att det finns en misstänkt person för brottet men att det inte inleds någon utredning, är dock mindre vanligt.

Kategorier av brott efter beslutstyp

De handlagda brotten kategoriseras i statistiken över handlagda brott efter vilken typ av beslut som fattats. Brotten redovisas i tre kategorier; *personuppklarade brott*, *förundersökningsbegränsade brott* samt *övriga handlagda brott*.

- Med *personuppklarade brott* avses handlagda brott där minst en misstänkt person har lagförts för brottet, genom att åtal har väckts²², strafföreläggande har utfärdats²³ eller åtalsunderlåtelse har meddelats²⁴.
- Med *förundersökningsbegränsade brott* avses handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned²⁵.

---

¹⁹ Rättegångsbalken 1942:740 23 kap. 18 §.

²⁰ Rättegångsbalken 1942:740 23 kap. 22§.

²¹ Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare 1964:167 2–9 §.

²² Rättegångsbalken 1942:740 20 kapitlet 6 §.

²³ Rättegångsbalken 1942:740 48 kap. 4 §.

²⁴ Rättegångsbalken 1942:740 20 kapitlet 7 §.

²⁵ Rättegångsbalken 1942:740 23 kap 4a §.

- Med *övriga handlagda brott* avses handlagda brott där andra typer av beslut fattats. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ned eller att en förundersökning inte inleds. Det kan ske av olika skäl, till exempel för att brott inte kan styrkas, att inget spaningsresultat uppnåtts, att utredningen visar att den skäligen misstänkta personen är oskyldig eller att den misstänkta personen är minderårig (under 15 år).

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i en övrigt-kategori, beror på att man bedömt att en mer detaljerad indelning för dessa inte kunna göras med tillräcklig kvalitet. Skälet till detta är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar odefinierade beslut (så kallade övrigt/annat-koder) som inte kan specificeras i statistiken. Tidigare studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultat av de enskilda beslutstyperna riskerar att blir missvisande både till nivå och till fördelning. Tolkningssvårigheter inträder därmed, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt, när man studerar utvecklingen över tid eller gör regionala jämförelser.

I tabell 3 nedan redovisas en sammanställning av de vanligaste besluten bland övriga handlagda brott. Som framgår utgör drygt en fjärdedel av uppgifterna i denna kategori av så kallade fritexter, som inte är av strukturerat slag. Det innebär att det saknas strukturerade uppgifter som specificerar beslutstypen på den mest detaljerade nivån.

Tabell 3. Översikt av de vanligaste besluten inom kategorin övriga handlagda brott 2015.

Skäl för beslut " (skålnivå)	Motivering till beslut (motiveringsnivå)	Antal (avrundat)	Andel (%) av samtliga övriga handlagda brott
Går ej att utreda	Spaningsuppslag saknas	513 000	42 %
Går ej att utreda	Fritext	130 000	11 %
Det finns inte längre anledning att fullfölja förundersökningen.	Fritext	121 000	10 %
Det finns inte längre anledning att fullfölja förundersökningen.	Ej spaningsresultat	102 000	8 %
Det finns inte längre anledning att fullfölja förundersökningen – går ej att bevisa att den misstänkta personen gjort sig skyldig till brott.	Fritext	65 300	5 %
Det finns inte längre anledning att fullfölja förundersökningen.	Det saknas skäl att anta att brott som hör under allmänt åtal har förövats.	57 800	5 %

Statistiska mått

För att beskriva resultatet av handläggningen av brott används måtten *personuppklaringsprocent* och *lagföringsprocent*. Måtten ska ses som grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds.

- *Personuppklaringsprocenten* definieras som personuppklarade brott i procent av antalet handlagda brott.
- *Lagföringsprocenten* definieras som personuppklarade brott i procent av antalet utredda brott, exklusive förundersökningsbegränsade brott.

Kategorisering av brott

Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de polisanmälda brotten. Kategoriseringen utgår från olika brottskoder (se avsnittet *Kategorisering av brott* i sammanfattningen av *Anmälda brott*²⁶).

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brott redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en Polismyndighet, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna istället för efter län.

I figur 37 och tabell 4 redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningsmängden i regionerna.

---

²⁶ Sammanfattningen finns på Brås webbplats: <http://www.bra.se/bra/brott-och-statistik/statistik/anmalda-brott.html>

Figur 37. Länsindelning i de nya polisregionerna.

Tabell 4. De nya polisregionerna, tillhörande län och befolkningsmängd 2015..

Region	Län som ingår i nya regionerna	Befolkningsmängd 2015
Nord	<ul style="list-style-type: none"> • Jämtland • Norrbotten • Västerbotten • Västernorrland 	884 000
Mitt	<ul style="list-style-type: none"> • Gävleborg • Uppsala • Västmanland 	900 000
Stockholm	<ul style="list-style-type: none"> • Stockholm • Gotland 	2 290 000
Öst	<ul style="list-style-type: none"> • Jönköping • Södermanland • Östergötland 	1 080 000
Väst	<ul style="list-style-type: none"> • Halland • Västra Götaland 	1 960 000
Syd	<ul style="list-style-type: none"> • Kalmar • Blekinge • Kronoberg • Skåne 	1 890 000
Bergslagen	<ul style="list-style-type: none"> • Dalarna • Värmland • Örebro 	848 000

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brott baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i det lokala ärendesystemet (RAR/PUST) och samlas sedan centralt. Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om handlagda brott i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras direkt till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas separat till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Bland annat sker validering mot ett XML-schema redan vid inläsning av materialet i Brås databas. Vidare kontrolleras att de elektroniskt överförda transaktionerna följer en logisk ordning och att inga transaktioner saknas. När materialet lästs in i databasen, körs olika kontrollprogram som omfattar rimlighetskontroller, exempelvis kontroll av antalsräkningen av brott, och logiska kontroller. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna, och kontrollprogrammet körs om tills alla fel i materialet har rättats till. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av konsistensen och rimligheten i statistiken görs dessutom efter att statistiktabellerna har framställts.

Brå producerar statistik över handlagda brott halvårsvis och årsvis.

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över handlagda brott mellan olika år. Det gäller i synnerhet för mindre brottskategorier eller redovisningsområden. Effekten av stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid, och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller ej. Särskilt antalet personupplärade brott och personuppläringsprocenten påverkas av enskilda större ärenden. Men även antalet handlagda brott totalt sett, liksom det nya måttet lagföringsprocenten kan påverkas.

Antalet personupplärade brott påverkas i det fall enstaka ärenden omfattar ett stort antal personupplärade beslut, medan personuppläringsprocenten (enligt den tidigare definitionen) kan påverkas på olika sätt. Om ett enskilt stort ärende främst genererar många personupplärade beslut medför det en ökning av personuppläringsprocenten, medan det leder till en minskning av nivån på personuppläringsprocenten om ett ärende istället främst genererar andra typer av beslut. Förändringar i personuppläringsprocenten till följd av stora ärenden förstärks om brotten på ett stort ärende anmäls ett visst år och besluten på brotten fattas först ett senare år.

Även den justerade personuppläringsprocenten påverkas av stora ärenden. Det sker om besluten som tas i ärendet övervägande är av en viss typ och därför snedvrider fördelningen av besluten i statistiken. Om handläggningen av ett stort ärende exempelvis leder till att många brott direktavskrivs kan det ge en minskad personuppläringsprocent, trots att antalet personupplärade brott inte behöver ha förändrats. På motsvarande sätt kan ett stort ärende driva upp personuppläringsprocenten, om handläggningen leder till många personupplärade

beslut, trots att de personupplklarade brotten i övrigt har minskat. Däremot påverkas inte den justerade personupplklaringsprocenten av om brotten på ett stort ärende anmäls och beslutas olika år.

Stora ärenden är ovanliga men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste fyra åren och som har påverkan på både statistiken över handlagda brott och/eller personupplklaringen i tidigare statistik över upplklarade brott.

- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande dataintrång. Samtliga brott personupplklarades och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för dataintrång, samt för kapitel 4 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Väst, Syd och Nord). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för dataintrång.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Samtliga brott direktavskrevs och påverkade personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvud man i handläggande region. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för trolöshet mot huvudman.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande överlåtelse. Ärendena genererade olika typer av beslut och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för överlåtelse i handläggande regioner (Stockholm och Väst). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för överlåtelse.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande förskingring. Brotten genererade olika typer av beslut. Ärendena påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring, samt för kapitel 10 i brottsbalken, i handläggande regioner (Öst, Syd och Mitt). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för förskingring och för kapitel 10 i brottsbalken.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande häleri. Brotten utreddes men personupplklarades inte. Ärendet påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för häleri i handläggande region. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för häleri.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande kontaktförbud. Samtliga brott personupplklarades och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten i handläggande region. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för kontaktförbud.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med ca 300 brott avseende våldtäkt i Skåne län. I samtliga fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkade både antalet personupplklarade brott och personupplklaringsprocenten i Skåne län 2014 och utvecklingen i Region Syd 2015, där nivåerna var betydligt högre 2014 än 2015. Ärendet påverkade även resultatet för hela landet gällande våldtäkt.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med många *sexualbrott* (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuell ofredande) samt

barnpornografibrott i Gotlands län. I de flesta fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkat utvecklingen mellan 2014 och 2015 för både personupplärade brott och personuppläringsprocenten i region Stockholm samt för hela landet.

- År 2013 anmäldes ett ärende med många *ofredandebrott* i Jönköpings län. Åtminstone cirka hälften av brotten klarades upp samma år på tekniskt vis.
- År 2012 anmäldes ett par ärenden med många *langningsbrott* (olovlig försäljning och olovligt innehav av alkoholdrycker) i Kronobergs län. De flesta brotten klarades upp samma år, både med beslut som definieras som personupplärande och på tekniskt vis.
- År 2011 anmäldes ett stort ärende med många dopningsbrott i Skåne. De flesta brotten klarades upp samma år med personupplärande beslut.

Tekniska och juridiska förändringar

Statistiken över handlagda brott, tidigare upplärade brott, påverkas i stort sett av samma förändringar som statistiken över anmälda brott, till exempel ny insamlings-teknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de handlagda brotten över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. De viktigaste förändringarna redovisas nedan. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 2007, som i olika utsträckning kan ha påverkat statistiken över handlagda brott och personupplärade brott i statistiken över upplärade brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket.

- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.
- År 2014 genomgick statistiken en revidering, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.
- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av Polisens ärendehanteringssystem Pust och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inkl. grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.

- Den första januari 2013 fick Polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning, inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Detta hade tidigare enbart varit förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. En förväntad effekt av förändringarna är att fler brott avslutas med förundersökningsbegränsning istället för med lagföringsbeslut. Eftersom beslut om lagföring räknas som personuppklarande, medan beslut om förundersökningsbegränsning inte gör det, innebär den förväntade effekten en minskning av såväl personuppklarade brott som personuppklaringsprocenten. På grund av den huvudbeslutsprincip som tillämpas i statistiken kan en ökad användning av förundersökningsbegränsning framförallt inverka på redovisningen av lagföringsbeslut (om att väcka åtal och utfärda strafföreläggande) och leda till lägre nivåer för dessa. En viss försiktighet bör därmed iakttas vid tolkning av statistiken

- Under februari 2013 driftsatte Polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust) som ersatte Polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med Polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Pust utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetssätt. Bristerna bedöms i nuläget endast ha en mindre påverkan på statistiken totalt sett. En generell rekommendation är dock att iakttä en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inkl. grovt) samt trafikbrott som t.ex. rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).

- I och med driftsättningarna av Siebel-Pust samt den RIF-anpassade versionen av ärendehanteringssystemet RAR infördes under våren 2013 unika identiteter på brott och brottsmisstankar. Unika identiteter gör det möjligt att följa exempelvis ett brott genom rättskedjan. Identiteterna som har införts som en del av utvecklingen inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF), har lett till att en mer exakt beräkning av antalet person uppklarade brott i statistiken kan göras. Analyser visar dock att införandet av unika identiteter inte ger några större skillnader i resultatet, jämfört med det tidigare mindre exakta tillvägagångssättet att räkna personuppklarade brott.

- Under 2012 genomförde Åklagarmyndigheten och Polisen anpassningar av sina ärendehanteringssystem för att uppfylla de krav på informationsutbyte, som myndigheterna i rättsväsendet beslutat om inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Åklagarmyndigheten driftsatte sitt anpassade system i december, medan Polisen succesivt införde

förändringarna i de 21 polismyndigheterna under perioden september till december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra hanteringen av enskilda brott och brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten och Polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges i registreringen av brott och misstänkta personer har standardiserats. I och med förändringarna bör en viss försiktighet iakttas då statistiken tolkas.

- År 2010 gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas som följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), se nedanstående punkter. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Inverkan på statistiken över personupplärade brott totalt sett är marginell, men märkbar för statistiken över upplärade borgenärs- och skattebrott där det finns en misstänkt person. År 2008 tillkom cirka 16 procent fler personupplärade skattebrott samt 2 procent fler personupplärade borgenärsbrott som en effekt av anpassningen. För 2009 var motsvarande värden 25 respektive 6 procent. Jämförelser av upplärade skattebrott åren 2007–2010 är därför inte relevanta, och man bör även vara försiktig när det gäller jämförelser av borgenärsbrott under dessa år. För mer information kontakta Brå, Enheten för Rättsstatistik.
- I samband med införandet av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem (Cåbra) under andra halvåret 2007 gjorde Ekobrottsmyndigheten justeringar av reglerna för antalsräkning och registrering av de anmälda brotten. I enlighet med anvisningarna i Kodning av brott som finns publicerade på www.bra.se övergick Ekobrottsmyndigheten till en mer extensiv antalsräkning, som innebär att användare nu registrerar ett brott för varje deklaration eller räkenskapsår. I tidigare praxis registrerades endast ett brott oavsett antal deklarationer och utan hänsyn till hur många räkenskapsår som omfattades. Förändringen genomfördes under 2008. Även personuppläringensprocenten för dessa brott påverkades av förändringen eftersom antalet anmälda brott ingår i beräkningen av detta mått. Samtidigt som antalet upplärade brott har ökat något har antalet redovisade anmälda brott blivit betydligt fler sedan år 2007 enligt ovanstående beskrivning. Detta ger en lägre uppläringensprocent. För utförligare information, se avsnittet Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009 (Brå, rapport 2010:15).
- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra) som ersatte tidigare system (Brådis och Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Förbättringen i statistiken över anmälda brott till följd av systemomläggningen berör brott som vanligtvis anmäls direkt till åklagaren, såsom skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott (11 kap. BrB). Ändringen innebär att även information om brott som saknar en misstänkt person levereras till Brå. Samtliga anmälda brott i dessa kategorier ingår därmed i statistiken från och med 2007. Tidigare år redovisades endast anmälda brott där det fanns en skäligen misstänkt person. Detta har medfört att det från och med 2007

redovisas betydligt fler anmälda skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott jämfört med tidigare år. Även personupplklaringsprocenten för dessa brott påverkas av förändringen. Effekten blir att upplklaringsprocenten för 2007 blir lägre jämfört med tidigare år på grund av att fler anmälningar räknas med i statistiken. För utförligare information, se avsnittet Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009 (Brå, rapport 2010:15).

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för beslutsfattande, utredningsverksamhet, debatt och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 400 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser, samt i publikationen Kriminalstatistik.

Statistik över anmälda och upplklarade brott har förts sedan 1950. Statistik över personer misstänkta för brott har förts sedan 1975. Statistik över personer lagförda för brott och över kriminalvårdens klienter har förts sedan 1830-talet. Statistik över återfall i brott har förts sedan 1970-talet. Sedan 1995 ansvarar Brå för och publicerar den officiella kriminalstatistiken, dessförinnan hade Statistiska centralbyrån det ansvaret.

Bilaga

Revideringen inför redovisningsåret 2014

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott och ersätter denna. Revideringen utgör ett led i ett övergripande arbete på Brå, med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken, och har genomförts i syfte att öka kvaliteten i statistiken över uppklarade brott.

Ändamålet med statistiken över handlagda brott är att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, och utgöra underlag till uppföljning av verksamheternas resultat. Detta ändamål är oförändrat jämfört med tidigare uppläringsstatistik. Det främsta syftet med revideringen har varit att höja statistikens relevans och förbättra tillförlitligheten i statistikens indelningar och mått. Målsättningen är att revideringen ska leda till en ökad användbarhet. En annan målsättning är att revideringen på sikt ska leda till en förbättrad jämförbarhet med de andra produkterna inom brottsstatistiken.

Behovet av en förbättrad brottsstatistik har framförts på olika sätt från statistikens centrala användare, bland annat i den målgruppsanalys som Brå genomförde 2012, med syftet att förtydliga kriminalstatistikens ändamål och identifiera viktiga utvecklingsområden (*Målgruppsanpassning av Kriminalstatistiken*. Brå, 2013). I analysen uttryckte Brås målgrupper behovet av ett ökat verksamhetsfokus i kriminalstatistiken, så att den i högre grad skulle kunna användas för uppföljning av rättsväsendets verksamheter. Detta har Brå tagit fasta på i revideringen, och de införda förändringarna i statistikens innehåll och uppbyggnad innebär ett ökat verksamhetsperspektiv.

Men revideringen har också varit nödvändig mot bakgrund av de kvalitetsbrister som kunnat identifieras i den tidigare uppläringsstatistiken. I fördjupade kvalitetsstudier har Brå bland annat kommit fram till att indelningsgrunderna i uppläringsstatistiken inte kan anses vara meningsfulla och därför bör förändras (*Användningen av Polisens besluts-koder. En kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken*. Brå, 2013).

Revideringen har möjliggjorts av det pågående arbetet inom Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). I och med detta använder polisen sedan 2013 ett nytt system för utrednings- och lagföringsbesluts-koder, vilket ger Brå ny information om de beslut som fattas i verksamheten, och även andra förbättringar har införts. Det är således först på senare år som förutsättningarna funnits för de nu genomförda förbättringarna.

Jämförelser över tid

Som framgår ovan innebär den nya statistiken en utökning av målpopulationen och en del förbättringar i indelningar och mått. Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av uppklarade brott och teknisk uppklarade brott upphör, liksom redovisningen av vissa detaljerade beslutstyper. De viktigaste och mest använda uppgifterna i den tidigare statistiken är redovisningen av personuppklarade brott och personuppläringsprocenten. Dessa kommer även fortsättningsvis att redovisas i den nya statistiken, men med vissa justeringar. I tabell 1 sammanfattas de viktigaste skillnaderna mellan statistiken över uppklarade brott och den över handlagda brott.

Jämförelser mellan statistiken över handlagda respektive uppklarade brott

Revideringen av statistiken över handlagda brott innebär att nya indelningar och kategoriseringar av brotten införs, till exempel brott där utredning bedrivits eller brott som förundersökningsbegränsats. Även nya mått redovisas. Samtliga uppgifter redovisades för första gången år 2014. Utvecklingen över en längre tid kommer att kunna studeras först efter ett par år, i takt med att tidsserier för de nya indelningarna och måtten i statistiken byggs upp.

Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av vissa objekt i den tidigare statistiken upphör. Det gäller redovisningen av antalet uppklarade brott respektive antalet tekniskt uppklarade brott, liksom redovisningen av måtten uppklaringsprocent respektive teknisk uppklaringsprocent. Dessa kategorier har visat sig vara behäftade med bristande kvalitet, och en fortsatt redovisning har inte bedömts vara meningsfull.

För kategorin *personuppklarade brott* och måttet *personuppklaringsprocent*, som utgör centrala uppgifter i uppklaringsstatistiken, fortsätter redovisningen även i den nya statistiken. I statistiken över handlagda brott har dock definitionerna förändrats, såväl av personuppklarade brott som av personuppklaringsprocent. De justerade definitionerna påverkar statistiken endast i liten utsträckning generellt sett, men kan ha en större påverkan på enskilda brott eller beslut. Påverkan är också generellt större på antalet personuppklarade brott än på personuppklaringsprocenten.

Definitionsförändringarna inverkar på möjligheten att jämföra nivåerna i statistiken över handlagda brott för 2015 med en längre tidsperiod. Det gäller främst utvecklingen av de personuppklarade brotten, men även i viss mån personuppklaringsprocenten. För att ändå kunna göra adekvata jämförelser redovisar Brå, under en övergångsperiod, uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen, totalt såväl som indelat efter brotts- och beslutstyper²⁷. Den parallella redovisningen kommer att göras under flera år, fram till dess att tillräckligt många mätpunkter tagits fram för att kunna göra uppföljningar över tid enligt de nya definitionerna.

Nedan redogörs för vilken påverkan definitionsförändringarna som infördes i och med revideringen 2014 har på såväl antalet personuppklarade brott som på personuppklaringsprocenten under 2015. Skillnaderna i resultat redovisas enligt bägge definitionerna efter totalt antal brott, för olika typer av brott och för olika beslutstyper. Det ska beaktas att påverkan här endast studeras med två års data, vilket begränsar analysen. På sikt när fler mätpunkter finns tillgängliga, kommer det att vara möjligt att göra mer ingående analyser av vilken påverkan revideringen och de ändrade definitionerna har haft på statistiken.

---

²⁷ Uppgifter om personuppklarade brott och personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definition 2015, som inte redovisas här, kan beställas från Brås Enhet för Rättsstatistik.

Tabell 1. Skillnader mellan statistiken över *handlagda brott* respektive över *uppklarade brott*

Produkt	Handlagda brott (2014–)	Uppklarade brott (1950–2013)
Population	Handlagda brott: Samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.	Uppklarade brott: Ett urval av anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.
Övergripande indelningar av brott	1. Utredda brott/direktavskrivna brott 2. Brott med misstänkt person/ brott utan misstänkt person	1. Tekniskt uppklarade brott/ personuppklarade brott 2. Brott med misstänkt person/ Brott utan misstänkt person
Kategorier av brott efter beslutstyp*	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade brott <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • Förundersökningsbegränsade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda • Övriga beslutade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda 	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade beslut <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • <i>RB 23:4A 1 st. 1 p.</i> • <i>RB 23:4A 1 st. 2 p.</i> • <i>RB 23:4A 2 st.</i> • <i>Brott kan ej styrkas</i> • <i>Gärningen ej brott</i> • <i>Misstänkt yngre än 15 år</i> • <i>Angivelse saknas/återkallad</i> • <i>Brott preskriberat</i> • <i>Rapporteftergift</i> • <i>Misstänkt avliden</i> • <i>Uppklarat bötesbrott</i>
Statistiska mått	1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av <i>handlagda</i> brott. 2. Lagföringsprocent: Personuppklarade brott i procent av utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott).	1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av <i>anmälda</i> brott.

Den detaljerade indelningen efter vissa enskilda beslutstyper, som redovisades i den tidigare statistiken över uppklarade brott, har inte bedömts hålla tillräcklig kvalitet. Motsvarande redovisning görs därför inte i den nya statistiken över handlagda brott. Beslut som fattats enligt 23 kap. 4a § i rättegångsbalken redovisas dock sammantaget i en kategori benämnd förundersökningsbegränsade brott i den nya statistiken, medan övriga typer av beslut (kursiverade) redovisas under kategorin övriga beslutade brott.

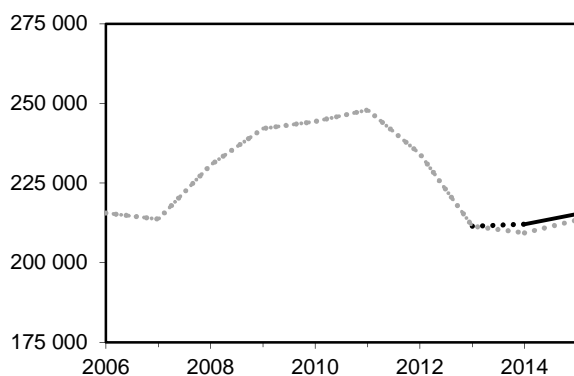
Ändrad definition av personuppklarade brott ger nivåhöjning

Definitionen av antalet personuppklarade brottet har justerats i statistiken över handlagda brott (se ovan), vilket medför en nivåhöjning jämfört med antalet i statistiken över uppklarade brott. Av den anledningen är det inte lämpligt att jämföra de nivåerna mellan de personuppklarade handlagda brotten 2015 (ny definition) med de personuppklarade anmälda brotten till och med år 2013 (tidigare definition).

Nivåskillnaden hänger samman med att den tidigare definitionen tidigare utgick från ett inflöde av anmälda brott, medan den nya definitionen utgår från ett utflöde av beslutade anmälda brott. Ett anmält brott kan leda till flera beslut, om det finns flera misstänkta personer kopplade till brottet. Antalet personuppklarade beslut räknades endast en gång per brott i den tidigare statistiken, oavsett hur många personuppklarande beslut som fattats för brottet under året. I statistiken över handlagda brott kan flera beslut räknas i

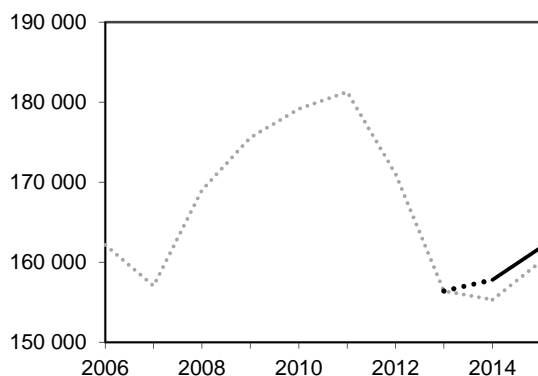
statistiken för ett och samma brott, om besluten har fattats under olika redovisningsperioder. Fortfarande redovisas endast ett brott per beslut och redovisningsperiod (kalenderår). I jämförelse med tidigare statistik leder dock den nya definitionen till en nivåhöjning, eftersom definitionen omfattar beslut om brott som är anmälda och beslutade, och således redovisade i statistiken ett tidigare redovisningsår.

För 2015 ger definitionsförändringen en skillnad på 1 940 fler brott eller 0,9 procent när man jämför de personuppklarade handlagda brotten (nya definition) med de personuppklarade anmälda brotten (tidigare definition).

Figur 1. Antalet handlagda personuppklarade brott 2014-2015 (heldragen linje) samt antalet anmälda personuppklarade brott 2006–2015 (streckad linje). Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och nya definitionen.

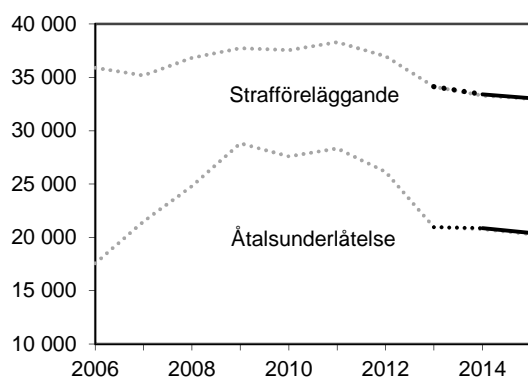
Nivåhöjningen påverkas främst av ett ökat antal brott med beslut om åtal, medan brott med beslut om att utfärda strafföreläggande respektive meddela åtalsunderlåtelse inte ökar lika mycket i antal. Skillnaden mellan antalet handlagda respektive antalet anmälda brott med beslut om åtal 2015 uppgick till 1 770 brott, eller 1,1 procent (se figur 2). Att det är just åtalsbesluten som ökar förklaras av att de rangordnas högst i valet av beslut som redovisas. Men också av att tiden från anmälan till beslut generellt sett är längre för åtalsbeslut än för andra typer av beslut, varför de således i högre grad kan ha fattats ett senare år än anmälan gjordes för brottet.

Figur 2. Antalet handlagda åtalsbeslut 2014-2015 (heldragen linje) samt antalet anmälda åtalsbeslut 2006–2015 (streckad linje). Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och nya definitionen.

Antalet beslut om att utfärda strafföreläggande respektive beslut om att meddela åtalsunderlåtelse påverkades av definitionsförändringen 2015, men inte i lika stor utsträckning som åtalsbesluten. Skillnaden mellan antalet meddelade åtalsunderlåtelser enligt den nya och tidigare definitionen 2015 uppgick till 100 brott, eller 0,5 procent, medan den för antalet utfärdade strafförelägganden var 74 brott, eller 0,2 procent (se figur 3).

Figur 3. Antalet handlagda beslut om strafföreläggande och åtalsunderlåtelse 2014-2015 (hel- dragen linje) samt antalet anmälda beslut om strafföreläggande och åtalsunderlåtelse 2006–2015 (streckad linje). Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och nya definitionen.

Skillnaden mellan de anmälda personuppklarade brotten och de handlagda personuppklarade brotten varierar för olika brottskategorier (se tabell 2). I antal var skillnaderna störst för stöldbrott, bedrägeribrott och narkotikabrott, som är volymmässigt stora kategorier (en skillnad på som mest 587 brott), medan den andelsmässigt största skillnaden ses för biltillgrepp (en skillnad på 3,2 %).

Sammanfattningsvis kan det konstateras att skillnaderna är förhållandevis små för de redovisade brottskategorierna, men för enskilda brottstyper, som inte särredovisas här, kan dock större skillnader finnas både i antal och i andel.

Tabell 2. Antalet personupplagade handlagda brott samt antalet personupplagade upplagade brott 2015, efter typ av brott, samt skillnad mellan definitionerna i antal och procent.

Brottstyp	Person- upplagade <i>handlagda</i> brott 2015 (ny definition)	Person- upplagade <i>anmälda</i> brott 2015 (tid. definition)	Skillnad mellan de två definitionerna	
			Antal	Andel (%)
Samtliga brott	215 328	213 387	+1 941	+0,9 %
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	26 769	26 608	+161	+0,6 %
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	11 240	11 135	+105	+0,9 %
Misshandel	10 806	10 718	+88	+0,8 %
Olaga hot	5 392	5 375	+17	+0,3 %
Ofredande	2 147	2 140	+7	+0,3 %
Sexualbrott (6 kap. BrB)	4 202	4 184	+18	+0,4 %
Våldtäkt	856	848	+8	+0,9 %
Stöldbrott och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	33 403	33 088	+315	+1,0 %
Biltillgrepp	700	678	+22	+3,2 %
Stöld ur och från motorfordon	870	857	+13	+1,5 %
Bostadsinbrott	811	794	+17	+2,1 %
Butiksstöld	23 365	23 248	+117	+0,5 %
Rån	942	919	+23	+2,5 %
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	21 062	20 475	+587	+2,9 %
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	4 090	4 062	+28	+0,7 %
Trafikbrott	41 747	41 716	+31	+0,1 %
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	9 804	9 798	+6	+0,1 %
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	7 130	7 121	+9	+0,1 %
Narkotikabrott	50 706	50 370	+336	+0,7 %

Nivåhöjningen innebär att det inte är lämpligt att jämföra antalet personupplärdade brott i statistiken för 2015 med nivåerna under en tioårsperiod, eftersom det ger en missvisande bild av utvecklingen. Det gäller särskilt utvecklingen av åtalsbeslut. Som framgår i tabell 3 ger jämförelser mellan antalet åtalsbeslut 2006 och motsvarande nivå 2015 olika resultat. Störst skillnad är det för åtalsbesluten som har 1,1 procentenheters skillnad, där den nya definitionen ger en nästan omärkbar förändring medan den tidigare definitionen har en tydligare negativ utveckling. Den senare jämförelsen är emellertid den som ger en korrekt bild av utvecklingen.

Sett till antalet utfärdade strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse är påverkan av definitionsförändringarna mindre.

Sammantaget bör dock försiktighet iaktas vid jämförelser av antalet personupplärdade brott i statistiken över handlagda brott 2015, med motsvarande uppgift i statistiken över upplärdade brott t.o.m. 2013.

Tabell 3. Antalet personupplärdade handlagda brott 2015 respektive antalet personupplärdade anmälda brott 2006–2015 efter typ av beslut, samt förändring mellan 2006–2015.

Beslutstyp	Person-upplärdade handlagda brott 2015	Person-upplärdade anmälda brott 2015	Person-upplärdade anmälda brott 2006	Personupplärdade handlagda brott 2015 jämfört med 2006		Personupplärdade anmälda brott 2015 jämfört med 2006	
				Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Åtal	161 862	160 095	162 161	-299	-0,2 %	-2 066	-1,3 %
Strafföreläggande	33 061	32 987	35 883	-2 822	-7,9 %	-2 896	-8,1 %
Åtalsunderlåtelse	20 405	20 305	17 557	+2 848	+16,2 %	+2 748	+15,7 %

Definitionsförändringen har även en ökande påverkan på resultatet när man jämför antalet personupplärdade brott mellan 2006 och 2015 för olika brottskategorier och typer. Överlag innebär den förändrade definitionen att ökningars överskattas, medan minskningar underskattas (se tabell 4). I de flesta fall går dock resultaten av utvecklingen mellan åren i samma riktning, oavsett vilken definition som används i jämförelsen. För samtliga personupplärdade brott ger definitionsförändringen en ökning av förändringen på 0,9 procentenhet, medan den bland de redovisade brottskategorierna kan variera mellan 0 och 6 procentenheter. Störst påverkan på jämförelser mellan 2006 och 2015 för de två olika definitionerna har brottstyperna bedrägeribrott och bostadsinbrott.

Tabell 4. Antalet personupplärade handlagda brott (nya definitionen) 2015 respektive antalet personupplärade anmälda brott (tidigare definitionen) 2015, efter typ av beslut. Förändringen (antal och procent) mellan antalet personupplärade brott enligt den nya och den tidigare definitionen 2015-2006.

Brottstyp	Person-upplärade handlagda brott 2015	Person-upplärade anmälda brott 2015	Person-upplärade anmälda brott 2006	Handlagda person-upplärade brott 2015 jmf m 2006		Anmälda person-upplärade brott 2015 jmf m 2006	
				Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Samtliga brott	215 328	213 387	215 601	-273	-0,1 %	-2 214	-1,0 %
Brott mot person (3-7 kap. BrB)	26 769	26 608	28 130	-1 361	-4,8 %	-1 522	-5,4 %
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	11 240	11 135	14 333	-3 093	-21,6 %	-3 198	-22,3 %
<i>Misshandel</i>	10 806	10 718	13 777	-2 971	-21,6 %	-3 059	-22,2 %
<i>Olaga hot</i>	5 392	5 375	6 506	-1 114	-17,1 %	-1 131	-17,4 %
<i>Ofredande</i>	2 147	2 140	2 201	-54	-2,5 %	-61	-2,8 %
Sexualbrott (6 kap. BrB)	4 202	4 184	2 218	+1 984	+89,4 %	+1 966	+88,6 %
<i>Våldtäkt</i>	856	848	739	+117	+15,8 %	+109	+14,7 %
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	33 403	33 088	40 341	-6 938	-17,2 %	-7 253	-18,0 %
<i>Biltillgrepp</i>	700	678	2 215	-1 515	-68,4 %	-1 537	-69,4 %
<i>Stöld ur och från motordrivet fordon</i>	870	857	1 933	-1 063	-55,0 %	-1 076	-55,7 %
<i>Bostadsinbrott</i>	811	794	722	+89	+12,3 %	+72	+10,0 %
<i>Butiksstöld</i>	23 365	23 248	25 966	-2 601	-10,0 %	-2 718	-10,5 %
<i>Rån</i>	942	919	1 082	-140	-12,9 %	-163	-15,1 %
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	21 062	20 475	10 020	+11 042	+110,2 %	+10 455	+104,3 %
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	4 090	4 062	6 378	-2 288	-35,9 %	-2 316	-36,3 %
Trafikbrott	41 747	41 716	54 117	-12 370	-22,9 %	-12 401	-22,9 %
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	9 804	9 798	14 246	-4 442	-31,2 %	-4 448	-31,2 %
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	7 130	7 121	6 369	+761	+11,9 %	+752	+11,8 %
Narkotikabrott	50 706	50 370	45 024	+5 682	+12,6 %	+5 346	+11,9 %

Uppgifter som här inte redovisas över antalet personupplärade brott 2015 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås Enhet för Rättsstatistik.

Ändrad definition av personupplklaringsprocenten har liten påverkan

Även måttet *personupplklaringsprocent* har justerats från och med 2014 års statistik över handlagda brott. Måttet redovisar procentandelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott under ett år. Det är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, med den skillnaden att det från och med 2014 beräknas på samtliga *handlagda brott*, istället för på samtliga *anmälda brott*.

En fördel med definitionsförändringen är att nämnaren och täljaren i kvoten utgår från samma population, vilket rent statistiskt är mer korrekt. Måttet blir därmed också mindre känsligt för kraftiga upp- och nedgångar i antalet anmälda och personupplklarade brott till följd av stora ärenden. Tidigare kunde anmälda respektive personupplklarade brott i sådana ärenden infalla på olika sidor om ett årsskifte, vilket genererade stora svängningar i personupplklaringsprocenten. Fortfarande kan stora ärenden ha effekt på personupplklaringsprocenten, men då beror det på att de många besluten i ärendet är övervägande av en viss typ och därför snedvrider resultatet (se nedan).

Definitionsförändringen har sammantaget en marginell inverkan på resultatet för personupplklaringsprocenten, och den är således mindre än för de personupplklarade brotten. För samtliga brott ger definitionsförändringen en skillnad på mindre än 0,06 procentenheter 2015.

I tabell 5 nedan redovisas en jämförelse mellan resultatet avseende år 2015 för det nya måttet personupplklaringsprocent (andelen personupplklarade beräknat på samtliga handlagda brott) respektive det tidigare måttet personupplklaringsprocent (andelen personupplklarade brott beräknat på samtliga anmälda brott) totalt, samt för ett urval brottskategorier. I tabell 6 ges motsvarande redovisning för regionerna.

Uppgifter som här inte redovisas över personupplklaringsprocenten 2015 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås Enhet för Rättsstatistik.

Tabell 5. Personupplklaringsprocent beräknad utifrån samtliga handlagda brott respektive samtliga anmälda brott, 2015, samt skillnad i procentenheter.

Brottstyp	Personupplklaringsprocent av samtliga handlagda brott 2015	Personupplklaringsprocent av samtliga anmälda brott 2015	Skillnad (procentenheter) ²⁸
Samtliga brott	14,2 %	14,2 %	+0,1
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	10,1 %	10,3 %	–0,1
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	12,3 %	12,2 %	+0,1
<i>Misshandel</i>	12,7 %	12,6 %	+0,1
<i>Olaga hot</i>	10,3 %	10,3 %	±0,0
<i>Ofredande</i>	3,7 %	3,7 %	–0,1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	21,5 %	23,2 %	–1,7
<i>Våldtäkt</i>	13,9 %	14,3 %	–0,4
Stöldbrott och tillgrepsbrott (8 kap. BrB)	6,3 %	6,2 %	±0,0
<i>Biltillgrepp</i>	5,2 %	5,1 %	+0,1
<i>Stöld ur och från motorfordon</i>	1,6 %	1,6 %	±0,0
<i>Bostadsinbrott</i>	3,5 %	3,5 %	±0,0
<i>Butiksstöld</i>	46,5 %	46,1 %	+0,4
<i>Rån</i>	11,3 %	10,9 %	+0,4
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	10,6 %	11,0 %	–0,4
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	2,1 %	2,1 %	±0,0
Trafikbrott	53,4 %	52,1 %	+1,3
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inklusive narkotika)	77,3 %	75,1 %	+2,1
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	54,8 %	54,4 %	+0,4
Narkotikabrott	53,0 %	53,6 %	–0,6

²⁸ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal *med* decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,87$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

Tabell 6. Personupplklaringsprocent beräknad utifrån samtliga handlagda brott respektive samtliga anmälda brott, i polisregionerna 2015, samt skillnad i procentenheter.

Polisregion	Personupplklaringsprocent (%) utifrån samtliga handlagda brott 2015	Personupplklaringsprocent (%) utifrån samtliga anmälda brott 2015	Skillnad (procentenheter) ²⁹
Region Nord	18,1 %	17,8 %	+0,3
Region Mitt	18,9 %	19,1 %	-0,2
Region Stockholm	10,8 %	10,7 %	+0,1
Region Öst	15,8 %	15,9 %	-0,2
Region Väst	14,9 %	14,7 %	+0,2
Region Syd	14,7 %	14,8 %	-0,1
Region Bergslagen	16,0 %	15,9 %	+0,1

---

²⁹ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal *med* decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,87$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.